

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.7.2025
COM(2025) 550 final

2025/0550 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «AgoraEU» για την περίοδο 2028-2034 και
την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/692 και (ΕΕ) 2021/818**

{SEC(2025) 547 final} - {SWD(2025) 550 final} - {SWD(2025) 551 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η ΕΕ αποτελεί μια κοινότητα αξιών που είναι ριζωμένες στην ιστορία και την ταυτότητα της Ευρώπης και κατοχυρώνονται στη Συνθήκη για την ΕΕ. Όπως ορίζει το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής: ΣΕΕ), οι αξίες αυτές είναι κοινές σε όλα τα κράτη μέλη και περιλαμβάνουν τη δημοκρατία, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ισότητα, το κράτος δικαίου και τον πλουραλισμό, ενώ η πολιτιστική πολυμορφία και η ελευθερία της έκφρασης, συμπεριλαμβανομένων της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης και των καλλιτεχνών, κατοχυρώνονται και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.

Η συμμετοχή και η δραστηριοποίηση των πολιτών, η διαφάνεια και η λογοδοσία στη λήψη αποφάσεων, καθώς και ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου συμβάλλουν στη ζωτικότητα της ευρωπαϊκής δημοκρατίας. Τα μέσα ενημέρωσης διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προαγωγή της κοινής γνώμης και του ελεύθερου διαλόγου. Το οπτικοακουστικό περιεχόμενο και κάθε άλλη μορφή καλλιτεχνικής, πολιτιστικής και δημιουργικής έκφρασης, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς, είναι ουσιαστικής σημασίας για την πολυμορφία της Ευρώπης και για τη διαμόρφωση κοινωνικής ανθεκτικότητας και αμοιβαίας κατανόησης. Πέραν της εγγενούς αξίας και του κοινωνικού τους αντικτύπου, αποτελούν ισχυρούς μοχλούς βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας, καινοτομίας και απασχόλησης, καθώς και ήπιας ισχύος, και συνεπώς είναι καίριας σημασίας για το μέλλον της Ευρώπης.

Η σημασία της χρηματοδοτικής παρέμβασης της ΕΕ στους εν λόγω τομείς έγκειται στην ικανότητά τους να προωθούν τη συμπεριληπτική και συμμετοχική διακυβέρνηση, να διευκολύνουν την ενημερωμένη και ενεργό συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, να διαφυλάσσουν και να προωθούν τα θεμελιώδη δικαιώματα, να προάγουν την ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων και να αναδεικνύουν την πολιτιστική πολυμορφία και όλα τα είδη καλλιτεχνικής έκφρασης. Οι ακμάζοντες τομείς της δημιουργίας και των μέσων ενημέρωσης της Ευρώπης, η οπτικοακουστική βιομηχανία της και ο πλούτος των πολιτισμών και της κληρονομιάς της είναι καίριας σημασίας για την ταυτότητά της. Ωστόσο, οι συγκεκριμένοι τομείς πολιτικής αντιμετωπίζουν σοβαρές προκλήσεις που επιβάλλουν μια ολιστική απάντηση της Ένωσης.

Οι αξίες της Ένωσης δέχονται εσωτερικές και εξωτερικές πιέσεις, όπως προκλήσεις για το το κράτος δικαίου, ανισότητες, διακρίσεις, παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων, υποχώρηση της εμπιστοσύνης στους δημοκρατικούς θεσμούς, καθώς και αποδυνάμωση της εμπιστοσύνης στις δημοκρατικές διαδικασίες. Εξακολουθούν να υφίστανται διαρθρωτικές ανισότητες, καθώς και περιστατικά βίας και διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, τα οποία συχνά εκδηλώνονται ως ρατσισμός και άλλες μορφές μισαλλοδοξίας. Εν τω μεταξύ, ο παραδοσιακός ρόλος των ανεξάρτητων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στην αντιστάθμιση αυτών των τάσεων δοκιμάζεται λόγω της αποδυνάμωσης της οικονομικής και πολιτικής στήριξης.

Οι ευρωπαϊκοί κλάδοι των μέσων ενημέρωσης αποτελούν φάρο ποιότητας και δημιουργικότητας, αλλά σήμερα αντιμετωπίζουν ανταγωνισμό από τις παγκόσμιες επιγραμμικές πλατφόρμες που διεκδικούν την προσοχή των πολιτών και των καταναλωτών. Η κυκλοφορία του οπτικοακουστικού περιεχομένου της ΕΕ παραμένει κατακερματισμένη σε

εθνικό επίπεδο, ενώ παράγοντες από τρίτες χώρες συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος των κινηματογραφικών εισπράξεων και των συνδρομητικών υπηρεσιών συνεχούς ροής. Παρόλο που ο κλάδος των βιντεοπαιχνιδιών κατέχει ισχυρή θέση στη σύγχρονη ψηφιακή κουλτούρα (περισσότερο από το ήμισυ του πληθυσμού της ΕΕ παίζει τακτικά βιντεοπαιχνίδια), η αγορά βιντεοπαιχνιδιών της Ένωσης εξακολουθεί να κυριαρχείται σε μεγάλο βαθμό από παγκόσμιους ανταγωνιστές. Τέλος, η ακεραιότητα του χώρου πληροφοριών απειλείται λόγω της διάδοσης της παραπληροφόρησης και της αύξησης της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από εχθρικούς παράγοντες του εξωτερικού, όπως η Ρωσία. Οι απειλές κατά της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης επιδεινώνονται από φαινόμενα όπως η συγκέντρωση της ιδιοκτησίας των μέσων ενημέρωσης. Παράλληλα, τα ειδησεογραφικά μέσα ενημέρωσης αντιμετωπίζουν μείωση των διαφημιστικών εσόδων και πωλήσεων, καθώς οι ψηφιακοί ανταγωνιστές τους αποκτούν αυξανόμενο μερίδιο εσόδων και διαμορφώνουν τις καταναλωτικές συνήθειες. Εξαιτίας όλων αυτών των παραγόντων, η βιωσιμότητα των μέσων ενημέρωσης βρίσκεται υπό πίεση.

Ο πολιτισμός και οι τομείς και οι κλάδοι του πολιτισμού και της δημιουργίας στην Ένωση είναι κατακερματισμένοι σε εθνικό και σε γλωσσικό επίπεδο, πράγμα που αντικατοπτρίζει την πλούσια πολυμορφία μας. Το γεγονός αυτό περιορίζει τη διακρατική καλλιτεχνική συνεργασία, την απήχηση στο κοινό, την ανάπτυξη καινοτόμων πρακτικών, όπως επίσης την ανθεκτικότητα και το δυναμικό ανταγωνιστικότητας των τομέων, καθώς και την ενίσχυση της κοινωνικής ευημερίας. Οι επαγγελματίες στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εργασία πέραν των συνόρων και στην πρόσβαση σε νέες ευκαιρίες και αγορές, κατάσταση που επιδεινώνει τις γεωγραφικές ανισορροπίες και περιορίζει την κυκλοφορία των ευρωπαϊκών πολιτιστικών έργων. Η περιορισμένη διασυνοριακή κινητικότητα και συνεργασία εμποδίζει τη δικτύωση, τις οικονομίες κλίμακας, τη συγκέντρωση εμπειρογνωσίας και τη συνδημιουργία. Όλοι αυτοί οι παράγοντες έχουν ζωτική σημασία για να διατηρηθούν οι σταδιοδρομίες και να παραμείνουν ισχυροί οι τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας. Εν τω μεταξύ, η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης αντιμετωπίζει απειλές από έναν συνδυασμό δημοσιονομικών περιορισμών, ευπάθειας στη ρύπανση, στην κλιματική αλλαγή και τις φυσικές καταστροφές, καθώς και από φαινόμενα αθέμιτης οικειοποίησης ή καταστροφών.

Τέλος, οι τομείς της κοινωνίας, της δημιουργίας, του πολιτισμού και των μέσων ενημέρωσης αντιμετωπίζουν κοινές τεχνολογικές εξαρτήσεις και θα μπορούσαν να επωφεληθούν από κοινές δραστηριότητες. Επηρεάζονται από οικονομικές αδυναμίες, εμπόδια στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση, δυσκολίες στη χρήση και την υιοθέτηση της εφαρμοσμένης καινοτομίας, μη προσαρμογή σε νέα σύνολα δεξιοτήτων και στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Στο μεταξύ, τεχνολογικοί κολοσσοί εκτός ΕΕ επηρεάζουν όλο και περισσότερο το τοπίο της συμμετοχής στα κοινά, των μέσων ενημέρωσης και του πολιτισμού, διαμορφώνοντας την κατανάλωση περιεχομένου μέσω αλγοριθμικών συστάσεων, αυτοματοποιημένης διανομής και περιεχομένου παραγόμενου από τεχνητή νοημοσύνη (στο εξής: ΤΝ).

Πρόκειται για προκλήσεις διακρατικού χαρακτήρα που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά χωρίς κοινές λύσεις, συντονισμό, καθοδήγηση και υποστήριξη σε επίπεδο ΕΕ. Με τις δράσεις της ΕΕ μπορεί να διευκολυνθεί η συνεργασία, η ανάπτυξη ικανοτήτων και η αμοιβαία μάθηση, και να βελτιστοποιηθούν και να συνδυαστούν οι δυνατότητες των τομέων αυτών να συμβάλουν στην οικονομική μεγέθυνση, στην κοινωνική ανάπτυξη και στην πολιτιστική πολυμορφία.

Στο πέραςμα των χρόνων, η ΕΕ έχει παράσχει στήριξη, μέσω διαφόρων χρηματοδοτικών προγραμμάτων, για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που επηρεάζουν τον πολιτισμό, τα μέσα ενημέρωσης και την ισότητα, τους πολίτες, τα δικαιώματα και τις αξίες της Ένωσης.

Σύμφωνα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (στο εξής: ΠΔΠ) 2021-2027, η στήριξη του πολιτισμού, των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας και των οπτικοακουστικών βιομηχανιών καλύφθηκε από το **πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη»**, με στόχο τη διαφύλαξη, την ανάπτυξη και την προώθηση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας και κληρονομιάς και τη συμβολή στην ανταγωνιστικότητα των εν λόγω τομέων, ιδίως του οπτικοακουστικού. Εν τω μεταξύ, η προαγωγή και η προστασία των δικαιωμάτων και των αξιών της Ένωσης, όπως κατοχυρώνονται στις Συνθήκες, στον Χάρτη και στην εφαρμοστέα διεθνή σύμβαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αποτέλεσαν εξ αρχής το αντικείμενο του **προγράμματος «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες»** (στο εξής: CERV). Το πρόγραμμα CERV στηρίζει το έργο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και σε επίπεδο βάσης για την προστασία και την προώθηση των αξιών της Ένωσης. Η στήριξη της Ένωσης σε ορισμένους τομείς, όπως τα ειδησεογραφικά μέσα ενημέρωσης και η αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης, ήταν κατακερματισμένη σε διάφορα προγράμματα. Το διατομεακό σκέλος του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» περιλάμβανε ειδικές δράσεις για την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, τον γραμματισμό σε αυτά και τις συνεργασίες μεταξύ των μέσων ενημέρωσης, ενώ με τη γραμμή του προϋπολογισμού για τις **ενέργειες πολυμέσων** στηρίχθηκε η πληροφόρηση για θέματα σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης έχει χρηματοδοτηθεί μέχρι στιγμής μέσω του **προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη»**.

Η πρόταση για το ΠΔΠ 2028-2034 αποσκοπεί στην αντιμετώπιση «της πολυπλοκότητας, των αδυναμιών και των δυσκαμψιών» που παρατηρούνται σήμερα στον προϋπολογισμό της ΕΕ και παρέχει ένα πιο εστιασμένο και απλούστερο πλαίσιο, με μικρότερο αριθμό προγραμμάτων που έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο. Για τον λόγο αυτόν, και για την ενίσχυση της ευελιξίας και της ικανότητας του προϋπολογισμού να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και στα αναδυόμενα προβλήματα, η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στον εξορθολογισμό της παρέμβασης της ΕΕ στους τομείς του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και της ισότητας, των πολιτών, των δικαιωμάτων και των αξιών, αξιοποιώντας τις συνδέσεις και τις συνέργειες και παράλληλα σεβόμενη την ιδιαιτερότητα και τις ειδικές ανάγκες καθενός από αυτούς τους τομείς πολιτικής.

Στον τομέα της ισότητας, των πολιτών, των δικαιωμάτων και των αξιών, η πρόταση θα συμβάλει στην προάσπιση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της ισότητας, περιορίζοντας τις διακρίσεις και ενδυναμώνοντας την κοινωνία των πολιτών. Το νέο πρόγραμμα θα συμβάλει επίσης στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας και της βίας κατά των παιδιών και άλλων ομάδων κινδύνου. Επιπλέον, θα συμβάλει στην ενίσχυση της δημοκρατικής ανθεκτικότητας και συμμετοχής.

Τα μέσα ενημέρωσης αποτελούν μοχλό των δημοκρατικών αξιών, της πολιτιστικής πολυμορφίας και της οικονομικής ανάπτυξης. Ο τομέας των μέσων ενημέρωσης περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, περιεχόμενο όπως ταινίες, σειρές, βιντεοπαιχνίδια, ειδήσεις και ενημέρωση, εφαρμογές εμπυθιστικής πραγματικότητας και σχετικά πολυμέσα, καθώς και υπηρεσίες όπως κινηματογραφικές προβολές, τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές, έντυπες και διαδικτυακές εκδόσεις, διαδικτυακά βίντεο και podcast. Για να είναι κοινωνικά συναφείς, η οπτικοακουστική βιομηχανία και η βιομηχανία των μέσων ενημέρωσης πρέπει να χαρακτηρίζονται από ανθεκτικότητα και ανταγωνιστικότητα. Η πρόταση θα στηρίζει τη διαμόρφωση ενός ελεύθερου, ανταγωνιστικού και ποικιλόμορφου χώρου μέσων ενημέρωσης και οπτικοακουστικών μέσων. Αφενός, θα ενισχύσει την παραγωγή, την κυκλοφορία, την εκμετάλλευση της διανοητικής ιδιοκτησίας και την κατανάλωση οπτικοακουστικών έργων και άλλων μορφών περιεχομένου μέσων ενημέρωσης, όπως τα ηλεκτρονικά παιχνίδια. Αφετέρου, θα συμβάλει στην προστασία της βιωσιμότητας και της πολυφωνίας της αγοράς

πληροφοριών, ιδίως στηρίζοντας τα ειδησεογραφικά μέσα ενημέρωσης και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης, μεταξύ άλλων και σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο. Θα συμβάλει επίσης στην αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό.

Ο πολιτισμός και οι τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας αποτελούν σημαντικά πλεονεκτήματα για την Ευρώπη, καθώς προβάλλουν την εικόνα μιας δυναμικής ηπείρου στην παγκόσμια σκηνή. Παράγουν νοήματα με διάφορα μέσα και σε πολλές μορφές, καθώς περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τις παραστατικές τέχνες, τη λογοτεχνία και τις εκδόσεις βιβλίων, τη μουσική και τις εικαστικές τέχνες, την υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά, την αρχιτεκτονική, τα αρχεία, τις βιβλιοθήκες και τα μουσεία, τα καλλιτεχνήματα και το σχέδιο. Η παρέμβαση της ΕΕ στον τομέα του πολιτισμού θα συμβάλει στην αύξηση της διασυνοριακής πολιτιστικής δημιουργίας και συνεργασίας, της πολιτιστικής συμμετοχής και της προσβασιμότητας σε ποικίλες ευρωπαϊκές πολιτιστικές εκφράσεις, καθώς και στην προστασία και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Θα συμβάλει επίσης στην ενίσχυση της κυκλοφορίας ποικίλων πολιτιστικών έργων και της κινητικότητας των επαγγελματιών, καθώς και στην προώθηση της συμπεριληπτικότητας και της διαγενεακής δικαιοσύνης μέσω του πολιτισμού. Εν τέλει, θα ενισχύσει τις κοινωνικές, οικονομικές και εξωτερικές διαστάσεις των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας.

Τέλος, η ΕΕ καλείται να προωθήσει συνέργειες μεταξύ των μέσων ενημέρωσης, του πολιτισμού και της κοινωνίας των πολιτών, αφενός, φέρνοντας σε επαφή δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και, αφετέρου, προωθώντας τη διατομεακή συνεργασία και καινοτομία, για να αντιμετωπίσει τις κοινές προκλήσεις και να συμβάλει στην κοινωνική ανθεκτικότητα και στη δημοκρατική συμμετοχή.

Σε αυτή τη βάση, η χρηματοδοτική παρέμβαση της ΕΕ θα είναι πλέον κατάλληλη για την ενίσχυση και την επέκταση υφιστάμενων επιτυχημένων προγραμμάτων, την καλύτερη αντιμετώπιση των διακρατικών προκλήσεων και την κάλυψη κενών που είναι αδύνατο να αντιμετωπιστούν σε επίπεδο κρατών μελών. Θα εξασφαλίσει επίσης ευρύτερη συνοχή και καλύτερη ευθυγράμμιση μεταξύ κανονιστικής πολιτικής και χρηματοδοτικών μέσων, καθώς και μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών. Ως εκ τούτου, η πρόταση θα συμβάλει στην ενίσχυση των κοινωνιών, των μέσων ενημέρωσης και του πολιτισμού της Ευρώπης, θα προωθήσει τις αξίες της Ένωσης και τη δημοκρατική συμμετοχή και θα διευκολύνει την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού της Ένωσης ως πηγής προόδου, βιώσιμης ανάπτυξης και μεγέθυνσης.

Οι τομείς πολιτικής που καλύπτονται από την παρούσα νομική πρόταση εδράζονται σταθερά στις Συνθήκες της ΕΕ, οι οποίες παρέχουν τις νομικές βάσεις για τη δράση της ΕΕ μέσω των χρηματοδοτικών προγραμμάτων της Ένωσης, και συμβάλλουν στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων ενωσιακών στόχων. Η πρόταση προβλέπει ως ημερομηνία έναρξης εφαρμογής την 1η Ιανουαρίου 2028.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Θεμελιώδη δικαιώματα, αξίες της ΕΕ και δημοκρατία

Η πρόταση συνάδει πλήρως με τον **Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης** και με όλα τα σχετικά πολιτικά και νομοθετικά πλαίσια της ΕΕ για την ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων. Συμβάλλει επίσης στη **στρατηγική για μια Ένωση ισότητας**. Βασική φιλοδοξία της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να διασφαλίσει, μέσω μιας πολυσυμμετοχικής και διατομεακής προσέγγισης, ότι όλοι οι άνθρωποι, ανεξαρτήτως φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, αναπηρίας, γενετήσιου προσανατολισμού, ηλικίας,

θρησκείας ή πεποιθήσεων, μπορούν να ζουν χωρίς διακρίσεις και να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία.

Η δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ισότητα κατοχυρώνεται σε πολυάριθμες σημαντικές ανακοινώσεις και σχέδια δράσης. Στη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2020 για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων και στη στρατηγική του 2021 για την ισότητα των φύλων υπογραμμίζεται η προσήλωση της ΕΕ στην καταπολέμηση των διακρίσεων και στην προώθηση της ισότητας σε όλες τις πτυχές της κοινωνίας. Θα ανανεωθούν και οι δύο στρατηγικές, καθώς οι ισχύουσες λήγουν το 2025. Συμπληρώνονται από την επικείμενη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση του ρατσισμού 2026-2030, το στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά (2020-2030), τη στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (2021-2030), τη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, τη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση του αντισημιτισμού και τη διαφύλαξη της εβραϊκής ζωής (2021-2030) και το σκέλος που αφορά το έργο για την καταπολέμηση του μίσους κατά των Μουσουλμάνων. Η επικείμενη στρατηγική για τη δικαιοσύνη μεταξύ των γενεών είναι επίσης συναφής στο πλαίσιο αυτό.

Το πρώτο ολοκληρωμένο πλαίσιο της ΕΕ για τη δημοκρατία αναπτύχθηκε μέσω του σχεδίου δράσης του 2020 για την ευρωπαϊκή δημοκρατία, της δέσμης μέτρων του 2021 για την ενίσχυση της δημοκρατίας και την προστασία της ακεραιότητας των εκλογών και της δέσμης μέτρων του 2023 για την προάσπιση της δημοκρατίας σε συνέργεια με το εξωτερικό σχέδιο δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία 2020-2027. Η πλέον πρόσφατη νομοθεσία στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει τον κανονισμό σχετικά με τη διαφάνεια της πολιτικής διαφημιστικής προβολής και το δίκαιο της ΕΕ για την προστασία των προσώπων που προβαίνουν σε ενέργειες συμμετοχής του κοινού από προδήλως αβάσιμες αγωγές ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες («στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού»).

Η επικείμενη **Ευρωπαϊκή Ασπίδα Δημοκρατίας** θα επιδιώξει την περαιτέρω προστασία και ενίσχυση της δημοκρατίας και της δημοκρατικής ανθεκτικότητας. Στόχος της είναι η αντιμετώπιση των αυξανόμενων απειλών κατά των δημοκρατικών θεσμών, συστημάτων και διαδικασιών εντός της ΕΕ και η ενίσχυση της πίστης και της συμμετοχής των πολιτών στη δημοκρατία. Η επικείμενη **στρατηγική της ΕΕ για την κοινωνία των πολιτών** θα επιδιώξει την περαιτέρω προστασία και ενίσχυση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών, στέλνοντας ένα ισχυρό μήνυμα αναγνώρισης του έργου που επιτελεί η κοινωνία των πολιτών και της συμβολής της στις πολιτικές της ΕΕ.

Μέσα ενημέρωσης και οπτικοακουστικός τομέας

Η παρούσα νομική πρόταση βασίζεται επίσης στο πλαίσιο της ΕΕ για τα μέσα ενημέρωσης και τον οπτικοακουστικό τομέα, στο οποίο αλληλοϋποστηρίζονται αποτελεσματικά οι κανονιστικές διατάξεις, η χρηματοδότηση και η πολιτική και, ως εκ τούτου, διευκολύνεται ο δημοκρατικός διάλογος, εμπλουτίζεται ο πολιτισμός μας και προωθείται ο ψηφιακός μετασχηματισμός με ανταγωνιστικούς παράγοντες των μέσων ενημέρωσης της ΕΕ.

Η εν λόγω πρόταση θα συνοδεύει τις πολιτικές της ΕΕ για την ενιαία αγορά στον οπτικοακουστικό τομέα και στον τομέα των μέσων ενημέρωσης και, μέσω του σχεδιασμού της, θα συμπληρώσει και θα ενισχύσει τα υφιστάμενα νομοθετικά μέσα. Στο πλαίσιο της **οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων** θεσπίστηκε κοινό ρυθμιστικό πλαίσιο για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων σε ολόκληρη την ΕΕ, το οποίο περιλαμβάνει διατάξεις για την προώθηση ευρωπαϊκών και ανεξάρτητων έργων, την προστασία των ανηλίκων και τη ρύθμιση της οπτικοακουστικής διαφήμισης. Σε συνδυασμό με την οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, το προτεινόμενο πρόγραμμα θα ενισχύσει την

ικανότητα των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών φορέων να χρηματοδοτούν, να παράγουν και να διαδίδουν έργα, τα οποία μπορούν να είναι επαρκώς ορατά στα διάφορα διαθέσιμα μέσα και ελκυστικά για το κοινό σε μια όλο και πιο ανοικτή και ανταγωνιστική αγορά εντός και εκτός Ευρώπης.

Ο πρόσφατα εγκριθείς **ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης** παρέχει διασφαλίσεις για την ελευθερία και την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων μέτρων προστασίας από πολιτικές παρεμβάσεις, ενισχυμένης διαφάνειας όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς των μέσων ενημέρωσης και υποχρεώσεων για την ανεξαρτησία των δημόσιων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης. Το προτεινόμενο πρόγραμμα θα συμπληρώσει τον ευρωπαϊκό κανονισμό για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης με την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης σε ειδησεογραφικά μέσα ενημέρωσης και την ενίσχυση της συντακτικής ανεξαρτησίας.

Το πρόγραμμα θα βασιστεί επίσης στον κώδικα δεοντολογίας για την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο, στο **σχέδιο δράσης του 2018 κατά της παραπληροφόρησης** και στον **κώδικα δεοντολογίας για την παραπληροφόρηση**, ο οποίος πρόσφατα ενσωματώθηκε στο πλαίσιο συρρύθμισης της **πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες**, ενισχύοντας τον γραμματισμό στα μέσα ενημέρωσης και την ευαισθητοποίηση σχετικά με την κατάσταση στον διαδικτυακό χώρο πληροφοριών σε όλα τα κράτη μέλη.

Πολιτισμός

Όσον αφορά τον πολιτισμό, την πολιτιστική κληρονομιά και τους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας, η πρωτοβουλία θα συνοδεύεται από την επικείμενη **Πυξίδα Πολιτισμού για την Ευρώπη**, σκοπός της οποίας είναι να αποτελέσει μια στρατηγική προσέγγιση πολιτικής για την ενσωμάτωση του πολιτισμού και των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας (στο εξής: ΤΠΔ) στους πρωταρχικούς στόχους πολιτικής της Ένωσης και την καθοδήγηση και αξιοποίηση των πολλαπλών τους διαστάσεων.

Η πρωτοβουλία βασίζεται σε διάφορες βασικές πρωτοβουλίες πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων του **ευρωπαϊκού θεματολογίου για τον πολιτισμό**, των **προγραμμάτων εργασιών του Συμβουλίου για τον πολιτισμό**, της **στρατηγικής της ΕΕ για διεθνείς πολιτιστικές σχέσεις** και του **Ευρωπαϊκού Πλαισίου Δράσης για την Πολιτιστική Κληρονομιά**, στις οποίες ζητείται η ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και των ΤΠΔ στην περαιτέρω κοινωνική, οικονομική και διεθνή ανάπτυξη της Ένωσής μας. Ευθυγραμμίζεται με ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες όπως το **Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους**, η **δράση για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης** και η δράση για το **Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς**. Συνάδει επίσης με τη Διακήρυξη της Ρώμης, του Μαρτίου 2017, στο πλαίσιο της οποίας τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ οραματίστηκαν μια Ένωση «όπου οι πολίτες της θα έχουν νέες ευκαιρίες για πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη και οικονομική μεγέθυνση [...]· μια Ένωση που θα διατηρεί την πολιτιστική μας κληρονομιά και θα προωθή την πολιτιστική πολυμορφία».

Επιπλέον, συνάδει με την ανακοίνωση της Επιτροπής για την ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού, σύμφωνα με την οποία είναι προς το κοινό συμφέρον όλων των κρατών μελών «να αξιοποιήσουν πλήρως το δυναμικό της εκπαίδευσης και του πολιτισμού ως κινητήριων δυνάμεων για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την οικονομική μεγέθυνση, την κοινωνική δικαιοσύνη, την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, καθώς και ως μέσων για να βιώσουν την ευρωπαϊκή ταυτότητα σε όλη της την πολυμορφία». Η πρωτοβουλία συμβαδίζει επίσης πλήρως με τη **σύμβαση της UNESCO του 2005 για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των**

πολιτιστικών εκφράσεων, της οποίας η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι συμβαλλόμενα μέρη.

Τέλος, η πρωτοβουλία πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της επικείμενης στρατηγικής της ΕΕ για τον βιώσιμο τουρισμό, με στόχο, μεταξύ άλλων, να βοηθήσει τους επισκέπτες να ανακαλύψουν λιγότερο γνωστές πολιτιστικές διαδρομές και χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς σε ολόκληρη την Ευρώπη, έτσι ώστε να ενισχυθούν η οικονομική ανάπτυξη και η δημιουργία τοπικών θέσεων εργασίας.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρωτοβουλία ευθυγραμμίζεται με τις γενικές προτεραιότητες πολιτικής της Επιτροπής για την περίοδο 2024-2029, όσον αφορά τα εξής: 1) στήριξη των πολιτών, ενίσχυση των κοινωνιών μας και του κοινωνικού μας μοντέλου· 2) προστασία της δημοκρατίας μας, προάσπιση των αξιών μας· 3) βιώσιμη ευημερία και ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης· και 4) μια παγκόσμια Ευρώπη.

Συνέπεια με τις πολιτικές για τη στήριξη των πολιτών, την ενίσχυση των κοινωνιών μας και του κοινωνικού μας μοντέλου

Στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (2028-2034), θα ενισχυθούν οι συνέργειες μεταξύ των πρωτοβουλιών για τα μέσα ενημέρωσης, τον πολιτισμό, την ισότητα, τα δικαιώματα και τις αξίες, αφενός, και της μελλοντικής παρέμβασης στους τομείς των δεξιοτήτων, της εκπαίδευσης, της κοινωνικής ένταξης, της αλληλεγγύης, της διαγενεακής δικαιοσύνης, της νεολαίας και της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, αφετέρου. Η προώθηση των εν λόγω συνεργειών, όπως ο γραμματισμός στα μέσα ενημέρωσης, οι ψηφιακές δεξιότητες, η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, η αγωγή του πολίτη, η ανάπτυξη δεξιοτήτων και η ένταξη μέσω της δημιουργικότητας και των τεχνών, θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τους στόχους της ευρωπαϊκής στρατηγικής για τη νεολαία και με την έκθεση για την ιθαγένεια της ΕΕ. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας μπορεί επίσης να επιδιωχθούν συνέργειες και η εξασφάλιση συμπληρωματικότητας με μελλοντικές παρεμβάσεις υπό επιμερισμένη διαχείριση με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής εντός της ΕΕ.

Η πρωτοβουλία συμπληρώνει ορισμένες πρωτοβουλίες που προάγουν τις αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων μέσω πολιτικών απασχόλησης και κοινωνικών πολιτικών, καθώς και της ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά. Εν προκειμένω, περιλαμβάνονται η προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε δικαιώματα και η ενίσχυση της πολυμορφίας, μεταξύ άλλων σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο, ως μέσων για τη στήριξη της κοινωνικής ένταξης, των δίκαιων αγορών εργασίας και για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας. Ως βασικοί παράγοντες για τη διαμόρφωση του δημόσιου διαλόγου και την προώθηση της δημοκρατικής συμμετοχής, ο πολιτισμός και τα μέσα ενημέρωσης διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην οικοδόμηση συμπεριληπτικών και ανθεκτικών κοινωνιών. Στο πλαίσιο της **Ένωσης Δεξιοτήτων**, η πρωτοβουλία θα συμβάλει ενεργά στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων και στην επανειδίκευση των επαγγελματιών στους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργίας (ΚΠΔ), στηρίζοντας την προσαρμοστικότητά τους ενόψει της ψηφιακής και της πράσινης μετάβασης και των αλλαγών στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας, το πρόγραμμα ευνοεί τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε αυτούς τους τομείς. Ταυτόχρονα, με την πρωτοβουλία θα ενισχυθεί η ανάπτυξη ικανοτήτων για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ισότητας, των δικαιωμάτων και των αξιών.

Υπό το πρίσμα των αυξανόμενων κινδύνων που συνδέονται με φυσικά αίτια, των καταστάσεων υγειονομικής έκτακτης ανάγκης, των τεχνολογικών ατυχημάτων, των μεταβαλλόμενων απειλών κατά της ασφάλειας και άλλων διαταραχών, η πρωτοβουλία αυτή θα ενισχύσει την ανθεκτικότητα ζωτικών κοινωνικών λειτουργιών και θα οικοδομήσει μια πιο ανθεκτική, ασφαλή και προετοιμασμένη Ένωση, σύμφωνα με τους στόχους της **ενωσιακής στρατηγικής για την Ένωση Ετοιμότητας**.

Συνέπεια με τις πολιτικές στον τομέα της δικαιοσύνης

Η ευθυγράμμιση των πολιτικών στον τομέα της δικαιοσύνης με το κράτος δικαίου δημιουργεί ένα ισχυρό πλαίσιο με το οποίο διασφαλίζεται η λογοδοσία, προωθείται η νομική συνοχή μεταξύ των κρατών μελών και εντός αυτών, προστατεύονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και, συνεπώς, ενισχύονται η εμπιστοσύνη και η συνεργασία εντός της Ένωσης. Η σχέση μεταξύ των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των πολιτικών στον τομέα της δικαιοσύνης έχει καίρια σημασία για τη διαμόρφωση δίκαιων και ισότιμων κοινωνιών. Τα θεμελιώδη δικαιώματα — από το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και την απαγόρευση των διακρίσεων έως την προστασία της ιδιωτικής ζωής— συμβάλλουν στον καθορισμό των βασικών προτύπων που πρέπει να τηρούνται από τα συστήματα απονομής δικαιοσύνης και στη μετουσίωση των αφηρημένων αρχών σε συγκεκριμένα νομικά μέτρα και πρακτικές. Για παράδειγμα, οι νόμοι για την καταπολέμηση των διακρίσεων επιβάλλουν τον σεβασμό της αρχής της ισονομίας.

Ως εκ τούτου, η συνέργεια μεταξύ των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των πολιτικών στον τομέα της δικαιοσύνης διασφαλίζει ότι τα νομικά συστήματα όχι μόνο προλαμβάνουν τις καταχρήσεις, αλλά και προωθούν ενεργά την αξιοπρέπεια, την ισότητα και την ελευθερία. Η συνέργεια αυτή είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη της εμπιστοσύνης του κοινού στους νομικούς θεσμούς, την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και, εν τέλει, τη διασφάλιση ότι η δικαιοσύνη είναι προσβάσιμη και ουσιαστική για όλα τα άτομα. Για τον σκοπό αυτό, στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (2028-2034), θα ενισχυθούν οι συνέργειες μεταξύ του παρόντος προγράμματος και του μελλοντικού προγράμματος «Δικαιοσύνη».

Συνέπεια με τις πολιτικές για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα

Μέσω της συμβολής της στην ανταγωνιστικότητα του τομέα των μέσων ενημέρωσης, του οπτικοακουστικού τομέα και των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας, η πρωτοβουλία θα συμπληρώσει το πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ για τη βιομηχανική πολιτική και την οικονομική ανταγωνιστικότητα. Ειδικότερα, βασίζεται στην έκθεση του 2024 για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα, η οποία υιοθετεί μια οικοσυστημική προσέγγιση για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της στρατηγικής αυτονομίας βασικών βιομηχανικών τομέων, συμπεριλαμβανομένων των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργίας. Αντικατοπτρίζει επίσης τους στόχους της Πυξίδας Ανταγωνιστικότητας, στην οποία καθορίζονται σαφή κριτήρια αναφοράς για τη βελτίωση της μακροπρόθεσμης παραγωγικότητας και ανθεκτικότητας της ΕΕ και την προώθηση της καινοτομίας.

Επιπλέον, η πρωτοβουλία σχετίζεται με την ανακοίνωση της Επιτροπής του 2020 με τίτλο «Στρατηγική για τις ΜΜΕ με στόχο μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη», σκοπός της οποίας είναι να απελευθερώσει το δυναμικό των ευρωπαϊκών μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (στο εξής: ΜΜΕ), ώστε να μπορέσουν να ηγηθούν της διττής μετάβασης, με βάση τρεις πυλώνες: ανάπτυξη ικανοτήτων και στήριξη· μείωση της κανονιστικής επιβάρυνσης και βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά· και βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση. Η πρωτοβουλία συμβάλλει επίσης στη νέα στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων, η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση των οικονομικών ευκαιριών για τις επιχειρήσεις.

Η έρευνα και η καινοτομία είναι καίριας σημασίας για την ανάπτυξη συμπεριληπτικών, βασιζόμενων στα δικαιώματα συστημάτων στους τομείς του πολιτισμού, της δημιουργίας και των μέσων ενημέρωσης. Η πρωτοβουλία θα ενισχύσει τις συνέργειες με το μελλοντικό πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας και το μελλοντικό Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας περιλαμβάνει τη στήριξη της διεπιστημονικής έρευνας σε διάφορα θέματα, όπως η δημοκρατία, οι αξίες, η ισότητα και η παραπληροφόρηση, αλλά και σε ψηφιακά και βιομηχανικά θέματα που συνδέονται στενά με τους τομείς του πολιτισμού, της δημιουργίας και την πολιτιστική κληρονομιά. Θα πρέπει να ενταθούν οι συνέργειες και τα στοιχεία συμπληρωματικότητας για την ενίσχυση του ευρωπαϊκού οικοσυστήματος έρευνας, ώστε οι τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας και η κοινωνία των πολιτών να επωφεληθούν πλήρως από την πρόοδο των ευρωπαϊκών τομέων έρευνας και καινοτομίας. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα θα συμβάλει στην υιοθέτηση των αποτελεσμάτων των δράσεων έρευνας και καινοτομίας που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα.

Επιπλέον, η πρόταση συμβάλλει στην αντιμετώπιση του ψηφιακού μετασχηματισμού της Ευρώπης, σύμφωνα με τους στόχους της ψηφιακής δεκαετίας για το 2030. Θα λειτουργήσει συμπληρωματικά με την υποστήριξη δράσεων που προωθούν την ψηφιακή ετοιμότητα, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την εφαρμοσμένη καινοτομία στους τομείς της κοινωνίας, του πολιτισμού και των μέσων ενημέρωσης, όπως το σχέδιο δράσης για μια ήπιο Τεχνητής Νοημοσύνης και η στρατηγική για την εφαρμογή της ΤΝ. Θα συνοδεύει επίσης υφιστάμενες κανονιστικές διατάξεις, όπως η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες, η πράξη για τις ψηφιακές αγορές και ο κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη, αυξάνοντας την πρόσβαση σε οπτικοακουστικό περιεχόμενο και περιεχόμενο μέσων ενημέρωσης, ενισχύοντας τον γραμματισμό στα μέσα ενημέρωσης, ενθαρρύνοντας τον θεμιτό ανταγωνισμό, καθώς και την πρόσβαση στο κοινό ανεξαρτήτως πλατφόρμας. Οι διασυνοριακές συνεργασίες και η διαθεσιμότητα οπτικοακουστικού περιεχομένου θα ενισχύσουν επίσης τη διαλειτουργικότητα των ψηφιακών προϊόντων.

Συνέπεια με τις πολιτικές για μια παγκόσμια Ευρώπη

Το προτεινόμενο πρόγραμμα, όταν εγκριθεί, θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις δράσεις που χρηματοδοτούνται μέσω των εξωτερικών δράσεων της Ένωσης. Για παράδειγμα, με την προώθηση των πολιτιστικών ανταλλαγών και τη στήριξη των δημιουργικών κλάδων, των μέσων ενημέρωσης και του οπτικοακουστικού περιεχομένου της Ένωσης σε παγκόσμιο επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω διεθνών συνεργασιών, θα ανοίξει νέες αγορές, θα προσελκύσει ταλέντα από ολόκληρο τον κόσμο και θα ενισχύσει την επιρροή και την ελκυστικότητα της ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή. Η μελλοντική παρέμβαση θα περιλαμβάνει τη συμμετοχή τρίτων χωρών στο πρόγραμμα και τη στήριξη διεθνών συνεργασιών, ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη συνεργειών με τις πολιτικές της ΕΕ για την εξωτερική δράση.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2, στο άρθρο 21 παράγραφος 2, στο άρθρο 24, στο άρθρο 167 παράγραφος 5, στο άρθρο 168 παράγραφος 5 και στο άρθρο 173 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ), για την επίτευξη των γενικών στόχων του προγράμματος με ολοκληρωμένο τρόπο.

Το άρθρο 19 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ προβλέπει τη θέσπιση μέτρων ενθάρρυνσης για την υποστήριξη των δράσεων των κρατών μελών για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω

φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Η συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά και η προώθηση της κοινωνίας των πολιτών αποτελούν βασικά δομικά στοιχεία της έννοιας της ιθαγένειας της Ένωσης. Συνιστούν καθοριστικούς παράγοντες και στοιχεία διευκόλυνσης για την άσκηση του δικαιώματος των πολιτών να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα εντός της Ένωσης.

Το άρθρο 21 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ προβλέπει τη θέσπιση από την Ένωση μέτρων που διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων των πολιτών να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών. Το συγκεκριμένο άρθρο μπορεί επίσης να καλύπτει τις δράσεις για την ενημέρωση των πολιτών και των αρχών σχετικά με τα δικαιώματα ψήφου των πολιτών που διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος, δεδομένου ότι στην πράξη διευκολύνουν επίσης την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής των πολιτών.

Το άρθρο 24 της ΣΛΕΕ υποχρεώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να εκδίδουν τις διατάξεις σχετικά με τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την υποβολή πρωτοβουλίας πολιτών κατά την έννοια του άρθρου 11 της ΣΕΕ. Η υποχρέωση αυτή υλοποιήθηκε με την έκδοση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹. Το Πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει τη χρηματοδότηση της τεχνικής και οργανωτικής υποστήριξης για την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού, στηρίζοντας με τον τρόπο αυτό την άσκηση από τους πολίτες του δικαιώματος να οργανώνουν και να υποστηρίζουν πρωτοβουλίες Ευρωπαίων πολιτών. Το εν λόγω δικαίωμα, σε συνδυασμό με τα λοιπά δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 24 της ΣΛΕΕ, διασφαλίζει την άμεση συμμετοχή των πολιτών στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 167 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ η Ένωση έχει το καθήκον να θεσπίσει δράσεις ενθάρρυνσης προκειμένου να συμβάλλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών, σεβόμενη παράλληλα την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία τους και προβάλλοντας την κοινή πολιτιστική κληρονομιά. Οι δράσεις της Ένωσης ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και συμπληρώνουν τη δράση τους σε τομείς όπως η βελτίωση της γνώσης και της διάδοσης του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών και η διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς ευρωπαϊκής σημασίας.

Το άρθρο 168 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ παρέχει τη νομική βάση για τη θέσπιση μέτρων ενθάρρυνσης της προστασίας και της βελτίωσης της υγείας του ανθρώπου. Η βία, συμπεριλαμβανομένης της βίας κατά των παιδιών και των γυναικών, αποτελεί κίνδυνο για τη σωματική και την ψυχική υγεία. Τα παιδιά είναι ευάλωτοι πολίτες και χρήζουν αυξημένου επιπέδου προστασίας κατά των κινδύνων αυτών, οι οποίοι συχνά περιλαμβάνουν και διασυνοριακές απειλές. Η βία κατά των γυναικών αποτελεί επίσης σοβαρή απειλή κατά της σωματικής και της ψυχικής υγείας των θυμάτων, τα οποία χρήζουν υψηλού επιπέδου προστασίας.

Το άρθρο 173 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι η Ένωση δύναται να θεσπίζει συγκεκριμένα μέτρα υποστήριξης των δράσεων που αναλαμβάνονται στα κράτη μέλη ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της ανάληψης δράσης με στόχο την προαγωγή ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ανάληψη πρωτοβουλιών και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

¹ EE L 130 της 17.5.2019, σ. 55.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η προώθηση και η προστασία του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και των αξιών της Ένωσης προϋποθέτει διακρατική συνεργασία και συντονισμένες προσπάθειες που υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα. Πρόκειται για τομείς τους οποίους τα κράτη μέλη δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν επαρκώς μόνα τους λόγω της πολυπλοκότητας των προκλήσεων. Η συντονισμένη δράση σε επίπεδο ΕΕ παρέχει τη δυνατότητα για πιο συνεκτικές και αποτελεσματικές αντιδράσεις με σκοπό την αντιμετώπιση διακρατικών και κοινών προκλήσεων που επιβραδύνουν την πρόοδο και την επίτευξη συστημικού αντικτύπου μέσω του εντοπισμού και της κάλυψης διαρθρωτικών κενών, στα οποία τα κράτη μέλη δεν δίνουν προτεραιότητα. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ διαδραματίζει καίριο ρόλο σε αυτή τη συλλογική αντίδραση. Με μια τέτοια προσέγγιση διασφαλίζεται επίσης μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ των εσωτερικών πολιτικών και της προώθησης των αξιών της Ένωσης και των διεθνών προτύπων της στο εξωτερικό.

Λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του προτεινόμενου προγράμματος, η ανάληψη δράσης σε επίπεδο Ένωσης αποφέρει προστιθέμενη αξία, δεδομένου ότι οι στόχοι αυτοί δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη όταν ενεργούν μεμονωμένα. Για παράδειγμα, ενισχύει το αίσθημα της ιθαγένειας της ΕΕ και την αμοιβαία κατανόηση, με τη διευκόλυνση των διασυνοριακών δραστηριοτήτων που προωθούν τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, την αλληλεγγύη και την ευρύτερη συμμετοχή στον τομέα του πολιτισμού και των μέσων ενημέρωσης. Η δράση διασφαλίζει επίσης την υιοθέτηση συνεπών και υψηλών προτύπων σε ολόκληρη την ΕΕ και την αποτελεσματική εφαρμογή των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στο δίκαιο της ΕΕ σε όλα τα κράτη μέλη, πράγμα που είναι απαραίτητο για την προστασία των πολιτών της ΕΕ. Επιπλέον, η δράση της ΕΕ ενισχύει την ενιαία αγορά προωθώντας τη δίκαιη πρόσβαση και την κινητικότητα, ενώ παράλληλα καθιστά δυνατή την αποτελεσματικότερη υλοποίηση μέσω συντονισμένων πλαισίων και κοινών έργων μεγαλύτερης κλίμακας. Με την αντιμετώπιση του κατακερματισμού, την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και τη συγκέντρωση πόρων σε επίπεδο ΕΕ, η πρωτοβουλία διασφαλίζει ότι οι δημιουργικοί κλάδοι, οι εταιρείες οπτικοακουστικών μέσων και μέσων ενημέρωσης και οι δημιουργοί μπορούν να επωφεληθούν πλήρως από την ενιαία αγορά. Επιπλέον, βελτιώνει την πρόσβαση σε ποικίλο πολιτιστικό και δημιουργικό περιεχόμενο, στηρίζει την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης και αυξάνει την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οπτικοακουστικής βιομηχανίας.

Η προστιθέμενη αξία της χρηματοδότησης της ΕΕ σε αυτούς τους τομείς πολιτικής επισημάνθηκε από τη συντριπτική πλειονότητα όσων απάντησαν στην ανοικτή δημόσια διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε από την Επιτροπή για τα νέα προγράμματα της ΕΕ (βλ. κατωτέρω).

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, καθώς περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για την επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων της σε επίπεδο ΕΕ και δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για τους σκοπούς αυτούς.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Το νέο πρόγραμμα «AgoraEU» βασίζεται κυρίως στο πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» (2021-2027), στο πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (CERV) (2021-2027) και στις υφιστάμενες προνομιακές γραμμές, συγκεντρώνοντας τη χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ για τη διατήρηση του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και των αξιών της Ένωσης. Το νέο μέσο λαμβάνει υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά των διαφόρων τομέων, τις διαφορετικές

ομάδες-στόχους και τις ιδιαίτερες ανάγκες τους, επιτυγχάνοντας συνέργειες και συμπληρωματικότητα.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα αποτελέσματα της τελικής αξιολόγησης του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» 2014-2020, τις ενδιάμεσες αξιολογήσεις των προγραμμάτων «Δημιουργική Ευρώπη» 2021-2027 και CERV και τις τελικές αξιολογήσεις των προγραμμάτων «Ευρώπη για τους πολίτες» και «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια», οι οποίες πραγματοποιήθηκαν την περίοδο 2023-2025.

Στο πλαίσιο των εν λόγω αξιολογήσεων εξετάστηκαν οι επιδόσεις των προγραμμάτων, με βάση την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνάφεια, τη συνοχή, τη βιωσιμότητα και την ενωσιακή προστιθέμενη αξία τους.

Από τα αποτελέσματα των συγκεκριμένων αξιολογήσεων προκύπτει ότι τα υφιστάμενα προγράμματα έχουν επιτύχει σε μεγάλο βαθμό τους στόχους πολιτικής τους και παρείχαν ενωσιακή προστιθέμενη αξία, ενώ παράλληλα αναδείχθηκαν τομείς που επιδέχονται βελτίωση όσον αφορά τον σχεδιασμό.

Η αξιολόγηση του **προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη»** υπογραμμίζει ότι το πρόγραμμα συνέβαλε στον γενικό στόχο της στήριξης της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς βελτιώνοντας την πρόσβαση των πολιτών σε ποικίλο περιεχόμενο προέλευσης πέραν των εθνικών συνόρων, και στον στόχο της ανταγωνιστικότητας βοηθώντας τους οπτικοακουστικούς φορείς και άλλους δημιουργικούς και πολιτιστικούς φορείς να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους και να επεκταθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το πρόγραμμα κατέχει μοναδική θέση ως η μόνη πηγή χρηματοδότησης της διακρατικής συνεργασίας, της ανταλλαγής ορθών πρακτικών, της κυκλοφορίας και της κινητικότητας στους εν λόγω τομείς.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση του **προγράμματος CERV** επιβεβαίωσε ότι στο τοπίο των χρηματοδοτήσεων για τις αξίες και τα θεμελιώδη δικαιώματα, το πρόγραμμα καταλαμβάνει έναν χώρο, ο οποίος διαφορετικά θα έμενε σε μεγάλο βαθμό κενός, ως το ειδικό μέσο της ΕΕ για τη διαφύλαξη και την προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στην Ευρώπη. Η αξιολόγηση κατέδειξε επίσης την καίρια συμβολή του προγράμματος στη στήριξη των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται σε θέματα δικαιωμάτων και αξιών, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων βάσης, οι οποίες συχνά δεν διαθέτουν άλλες πηγές χρηματοδότησης και μορφές στήριξης.

Στην αξιολόγηση της **γραμμής «Ενέργειες πολυμέσων» (2021-2023)** επιβεβαιώνεται η αποτελεσματικότητά της όσον αφορά την ενίσχυση της ειδησεογραφικής κάλυψης θεμάτων σχετικών με την ΕΕ από ευρωπαϊκή σκοπιά. Οι δράσεις στήριξαν την παραγωγή μεγάλου όγκου πρωτότυπου περιεχομένου, με αξιοσημείωτη απήχηση στο κοινό.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η εκτίμηση επιπτώσεων για τα προγράμματα της ΕΕ στους τομείς της διασυνοριακής εκπαίδευσης, της νεολαίας, του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης, των αξιών και της

κοινωνίας των πολιτών στο πλαίσιο του ΠΔΠ μετά το 2027 βασίστηκε σε δημόσια διαβούλευση, η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 12 Φεβρουαρίου έως τις 7 Μαΐου 2025. Στη διαβούλευση συγκεντρώθηκαν συνολικά 5 845 έγκυρες απαντήσεις.

Οι απαντήσεις επιβεβαιώνουν ξεκάθαρα τη διαρκή συμβολή της ΕΕ στην προώθηση της διασυνοριακής συνεργασίας και στη στήριξη του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης, της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Για παράδειγμα, τα ποσοστά των απαντησάντων που θεωρούν «πολύ σημαντική» ή «σημαντική» την «προστασία της δημοκρατίας και των δημοκρατικών προτύπων», την «προώθηση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων (συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των παιδιών και των γυναικών)», την «προώθηση της ανεξαρτησίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης, την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης» και την «προώθηση της πολιτιστικής και δημιουργικής πολυμορφίας» ήταν 91 %, 88 %, 85 % και 78 % αντίστοιχα.

Από τις απαντήσεις στη δημόσια διαβούλευση επιβεβαιώθηκε επίσης ότι η χρηματοδότηση της ΕΕ παρείχε προστιθέμενη αξία σε σύγκριση με τη χρηματοδότηση σε εθνικό, τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο στους τομείς που κάλυπτε. Για παράδειγμα, το 66 % όσων απάντησαν θεωρεί ότι η «Προστασία της δημοκρατίας και η προώθηση των δημοκρατικών προτύπων» αποτελεί έναν τομέα στον οποίο η χρηματοδότηση της ΕΕ παρέχει σημαντική προστιθέμενη αξία. Σχεδόν τα δύο τρίτα όσων απάντησαν ανέφεραν ότι η στήριξη προς τον οπτικοακουστικό τομέα και τον τομέα των μέσων ενημέρωσης αποτελεί «σημαντικό» στόχο πολιτικής. Τέλος, η χρηματοδότηση από την ΕΕ της «Προώθησης της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας» και της «Προώθησης και διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς της ευρωπαϊκής μνήμης» έχει προστιθέμενη αξία σύμφωνα με περίπου το 80 % των απαντησάντων, ενώ η χρηματοδότηση από την ΕΕ της «Διασφάλισης ευρείας πρόσβασης στον πολιτισμό και την πολιτιστική κληρονομιά» έχει προστιθέμενη αξία για το 74% αυτών.

Όταν κλήθηκαν να αξιολογήσουν τα εμπόδια που δεν επιτρέπουν στον προϋπολογισμό της ΕΕ να επιτύχει πλήρως τους στόχους του στους τομείς πολιτικής, οι απαντήσαντες εξέφρασαν γενικά την ικανοποίησή τους για την εστίαση της Επιτροπής στη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της χρηματοδότησης, αλλά όχι εις βάρος της «ταυτότητας» και της «εμπιστοσύνης», με διατήρηση της θεματικής σαφήνειας και της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών.

Σύμφωνα με τα ποσοτικά αποτελέσματα, τα συχνότερα αναφερόμενα εμπόδια σε όλες τις ομάδες ήταν η διοικητική επιβάρυνση (αναφέρθηκε από το 51 % των πολιτών και το 56 % των οργανώσεων) και οι πολύπλοκοι, ειδικοί ανά ταμείο κανόνες συμμόρφωσης (49 % των πολιτών και 52 % των οργανώσεων). Τα ζητήματα αυτά αντικατοπτρίζουν ανησυχίες που δεν αφορούν μόνο την κανονιστική πολυπλοκότητα, αλλά και τον κατακερματισμό μεταξύ των μέσων χρηματοδότησης και ανεπάρκειες στην υλοποίηση. Στα πρόσθετα εμπόδια περιλαμβάνονταν η έλλειψη ευελιξίας στην ανακατανομή των πόρων για την αντιμετώπιση των αναδυόμενων αναγκών (45 % των πολιτών και 50 % των οργανώσεων), καθυστερήσεις στην υλοποίηση του προγράμματος και στην εκταμίευση της χρηματοδότησης, καθώς και ανεπαρκής επικοινωνία ή σαφήνεια σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης. Ειδικότερα, οι δημόσιες αρχές και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις τόνισαν ότι οι καθυστερήσεις αποτελούν αιτία μειωμένης αποτελεσματικότητας και περιορισμένης αξιοπιστίας σε τοπικό επίπεδο.

• Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας

Η πρόταση βασίστηκε σε εξωτερικές εκθέσεις και αξιολογήσεις.

Στηρίχθηκε σε πληθώρα μελετών και εκθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων και άλλων φορέων, στις οποίες καταδεικνύονται αυξανόμενες και

σοβαρές προκλήσεις που θέτουν σε δοκιμασία τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αξίες στην ΕΕ, καθώς και την ανθεκτικότητα των δημοκρατικών μας θεσμών².

Όσον αφορά τον τομέα των μέσων ενημέρωσης και στον οπτικοακουστικό τομέα, η πρόταση στηρίχθηκε στα συμπεράσματα των προοπτικών του ευρωπαϊκού κλάδου των μέσων ενημέρωσης του 2023³, τα οποία παρείχαν πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τις διαρθρωτικές προκλήσεις της βιομηχανίας των μέσων ενημέρωσης και της οπτικοακουστικής βιομηχανίας (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών παιχνιδιών). Οι εταιρείες μέσων ενημέρωσης στην ΕΕ υφίστανται αυξανόμενη πίεση από παγκόσμιους ανταγωνιστές που διεκδικούν το ενδιαφέρον των χρηστών και τα συνακόλουθα έσοδα. Οι καταναλωτικές δαπάνες και η κατανάλωση μέσων ενημέρωσης έχουν παραμείνει σε στάσιμα επίπεδα μετά την πανδημία της COVID-19, με τις ψηφιακές πλατφόρμες να συγκεντρώνουν περισσότερο περιεχόμενο και να καταγράφουν περισσότερα διαφημιστικά έσοδα από τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης. Οι τομείς αντιμετωπίζουν επίσης υψηλό κόστος υιοθέτησης των τεχνολογιών, περιορισμένες ιδιωτικές επενδύσεις και μεγάλη εξάρτηση από τεχνολογίες εκτός ΕΕ. Επιπλέον, η έκθεση αποκάλυψε ότι, στην ΕΕ, η διασυνοριακή κυκλοφορία οπτικοακουστικών έργων είναι περιορισμένη, γεγονός που θέτει εμπόδια στις δυνατότητες του κλάδου. Στο μεταξύ, η βιωσιμότητα των ειδησεογραφικών μέσων ενημέρωσης απειλείται όλο και περισσότερο, με μείωση των εσόδων, συρρίκνωση της απασχόλησης και περιορισμένη εμπιστοσύνη των καταναλωτών.

Όσον αφορά τους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας, η πρόταση βασίστηκε σε θεματικές συναντήσεις, πορίσματα ανεξάρτητων μελετών, συμπεράσματα του Συμβουλίου⁴, ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁵, στην αξιολόγηση της δράσης για το Σήμα

² Συμπεριλαμβανομένων του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2021/2103(INI)) με θέμα «Συρρίκνωση του χώρου της κοινωνίας των πολιτών στην Ευρώπη» της έκθεσης του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) με τίτλο «Protecting civil society — update 2023» (Προστασία της κοινωνίας των πολιτών — επικαιροποίηση 2023)· του Δείκτη ισότητας των φύλων 2024: Καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, αντιμετώπιση των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων (Gender Equality Index 2024: Tackling violence against women, tackling gender inequalities), Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE).

³ Η δεύτερη έκδοση της έκθεσης Media Industry Outlook (Προοπτικές του ευρωπαϊκού κλάδου των μέσων ενημέρωσης) θα δημοσιευθεί τον Ιούλιο του 2025.

⁴ Ειδικότερα, συμπεράσματα του Συμβουλίου του Μαΐου 2025 σχετικά με τη στήριξη των νέων καλλιτεχνών και των επαγγελματιών των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας στην έναρξη της σταδιοδρομίας τους, συμπεράσματα του Συμβουλίου του Νοεμβρίου 2024 σχετικά με τη βελτίωση και την προώθηση της πρόσβασης στον πολιτισμό, συμπεράσματα του Συμβουλίου του Μαΐου 2024 σχετικά με την ενδυνάμωση των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας μέσω μιας ανάπτυξης κοινού βάσει δεδομένων και συμπεράσματα του Συμβουλίου του Μαΐου 2023 σχετικά με τους καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί.

⁵ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 17ης Ιανουαρίου 2024, σχετικά με την πολιτιστική πολυμορφία και τις συνθήκες για τους δημιουργούς στην ευρωπαϊκή αγορά συνεχούς ροής μουσικής ([2023/2054\(INI\)](#)), ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 16ης Ιανουαρίου 2024, σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» 2021-2027 ([2023/2003\(INI\)](#)), ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2023, που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με ένα πλαίσιο της ΕΕ για την κοινωνική και επαγγελματική κατάσταση των καλλιτεχνών και των εργαζομένων στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργικότητας ([2023/2051\(INI\)](#)), ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2023, σχετικά με το μέλλον του ευρωπαϊκού τομέα του βιβλίου ([2023/2053\(INI\)](#)), ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την εφαρμογή του νέου ευρωπαϊκού θεματολογίου για τον πολιτισμό και της στρατηγικής της ΕΕ για διεθνείς πολιτιστικές σχέσεις ([2022/2047\(INI\)](#)), ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2021, σχετικά με την κατάσταση των καλλιτεχνών και την πολιτιστική ανάκαμψη στην ΕΕ ([2020/2261\(INI\)](#)).

Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς⁶ και στην πρώτη ενδιάμεση αξιολόγηση της δράσης για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033⁷, καθώς και σε συστάσεις εμπειρογνομόνων από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού για τον πολιτισμό⁸. Οι διάφορες αυτές πηγές υπογραμμίζουν ότι το σκέλος «Πολιτισμός» του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» διατηρεί τη σημασία του, και παράλληλα υποδεικνύουν τους τομείς που επιδέχονται βελτίωση, ιδίως σε σχέση με την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση και την ραγδαία ανάπτυξη της ΤΝ, τις συνθήκες εργασίας των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας, καθώς και το διεθνές πλαίσιο.

• Εκτίμηση επιπτώσεων

Η παρούσα πρόταση υποβλήθηκε σε εκτίμηση επιπτώσεων. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής διερεύνησαν διάφορες εναλλακτικές επιλογές πολιτικής για την αντιμετώπιση των προκλήσεων των σχετικών τομέων και προσδιόρισαν την επιλογή που εξυπηρετούσε καλύτερα τους τομείς πολιτικής και τις προτεραιότητες της Επιτροπής. Οι διάφορες επιλογές ήταν αμοιβαία αποκλειόμενες. Μία από αυτές ήταν η συνέχιση των υφιστάμενων προγραμμάτων «Δημιουργική Ευρώπη» και CERV ως αυτόνομων προγραμμάτων, με παράλληλη εισαγωγή ορισμένων πρόσθετων βελτιώσεων. Μια δεύτερη επιλογή συνίσταται στη συγκέντρωση των προγραμμάτων που αποσκοπούν στην προστασία των αξιών της Ένωσης, των μέσων ενημέρωσης και του πολιτισμού. Μια τρίτη επιλογή ήταν η πλήρης ενσωμάτωση, σε ένα ενιαίο μέσο, των πολιτικών που καλύπτονται επί του παρόντος από το πρόγραμμα CERV, το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», σε συνδυασμό με τις πολιτικές που καλύπτονται από το πρόγραμμα Erasmus+ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ).

Εξετάστηκαν και άλλες εναλλακτικές λύσεις, οι οποίες όμως απορρίφθηκαν σε πρώιμο στάδιο. Μία επιλογή αφορούσε τη διακοπή της χρηματοδότησης της ΕΕ στους τομείς που καλύπτονται επί του παρόντος από το πρόγραμμα CERV και το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», αλλά απορρίφθηκε λόγω της σοβαρότητας των προβλημάτων που επηρεάζουν τους σχετικούς τομείς, της σημασίας που αποδίδεται στις πολιτικές αυτές στο πλαίσιο των πολιτικών κατευθύνσεων και της αξιολόγησης της συνεχιζόμενης συνάφειας και της προστιθέμενης αξίας της χρηματοδοτικής παρέμβασης της ΕΕ, με βάση τις αντίστοιχες ενδιάμεσες αξιολογήσεις. Η επιλογή της εναλλακτικής συγχώνευσης προγραμμάτων (π.χ. μόνο το σκέλος Media του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» με το πρόγραμμα CERV) εγκαταλείφθηκε επίσης σε πρώιμο στάδιο, καθώς δεν θα ευθυγραμμίζονταν αποτελεσματικά με τις πολιτικές προτεραιότητες ή δεν θα ανταποκρινόταν επαρκώς στις προκλήσεις των σχετικών τομέων.

Οι κύριες δυνητικές επιπτώσεις των τριών επιλογών που προκρίθηκαν (συνέχεια, πλήρης ενσωμάτωση και συγχώνευση βάσει στόχων) αναλύθηκαν από άποψη διαφόρων κοινωνικών,

⁶ Αξιολόγηση της δράσης για το σήμα ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς (ΣΕΠΚ) 2018-2024, η οποία διενεργήθηκε από το Ινστιτούτο Δημόσιας Πολιτικής και Διοίκησης (PPMI) για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ιούλιος 2025).

⁷ Πρώτη ενδιάμεση αξιολόγηση της δράσης για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033, η οποία διενεργήθηκε από την Ecorys και την KEA European Affairs για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ιούλιος 2025).

⁸ Ειδικότερα, η έκθεση της ομάδας εργασίας εμπειρογνομόνων των κρατών μελών για την ανοικτή μέθοδο συντονισμού (ΑΜΣ) του Ιουνίου 2023, με τίτλο «The status and working conditions of artists and cultural and creative professionals» (Το καθεστώς και οι συνθήκες εργασίας των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας) και η έκθεση της ομάδας εργασίας εμπειρογνομόνων των κρατών μελών για την ΑΜΣ, της 4ης Ιουνίου 2021, με τίτλο «Προς την ισότητα των φύλων στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα».

οικονομικών και περιβαλλοντικών διαστάσεων. Κατά περίπτωση, η ανάλυση κάλυψε επίσης το κόστος και τα οφέλη, τις επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα, στις ΜΜΕ και στην ψηφιοποίηση, καθώς και τη συμβολή τους στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών. Οι τρεις επιλογές πολιτικής αξιολογήθηκαν με βάση την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνοχή και την αναλογικότητά τους, με εφαρμογή της κοινωνικής αξιολόγησης πολλαπλών κριτηρίων (Social Multi-Criteria Evaluation, SMCE).

Σύμφωνα με την αξιολόγηση των επιλογών και των επιπτώσεών τους, η ενσωμάτωση βάσει των στόχων πολιτικής (συγχώνευση βάσει στόχων) θα προσφέρει καλύτερες δυνατότητες σε σύγκριση με τις άλλες δύο εναλλακτικές λύσεις. Θα καταστήσει δυνατό τον ενισχυμένο συντονισμό, τη στοχευμένη ευελιξία και την αποτελεσματικότερη χρήση του προϋπολογισμού της ΕΕ, χωρίς να θυσιάσουν η εστίαση της πολιτικής και η προσβασιμότητα. Θα προσφέρει τη βέλτιστη ισορροπία μεταξύ απλούστευσης και πολιτικής συνάφειας. Συνάδει επίσης με τις εκκλήσεις των ενδιαφερόμενων μερών, τα οποία ζητούν την απλούστευση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, ευελιξία στην κατανομή των πόρων και την εφαρμογή κοινών κανόνων. Σύμφωνα με τις πολιτικές κατευθύνσεις, ακολουθεί την αρχή της «χρηματοδότησης βάσει πολιτικής», συγκεντρώνοντας τα προγράμματα που αποσκοπούν στην προστασία του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και των αξιών της Ένωσης. Θα βασιστεί στην επιτυχία των τρεχόντων προγραμμάτων, στις βέλτιστες πρακτικές του τρέχοντος ΠΔΠ, όπως αποδεικνύεται από τις αξιολογήσεις, στην καλύτερη αντιμετώπιση των διακρατικών και των κοινών προκλήσεων, στην κάλυψη των χρηματοδοτικών κενών σε επίπεδο κρατών μελών και στη βελτίωση της συνοχής μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών, ενισχύοντας παράλληλα τις συνέργειες, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα και μειώνοντας τις αλληλεπικαλύψεις. Θα προβάλλει δεόντως καθέναν από τους τομείς πολιτικής που περιλαμβάνονται στο συγχωνευμένο πρόγραμμα, με πλήρη σεβασμό των οριζόντιων διατάξεων που περιγράφονται λεπτομερώς στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) [202X/XXX, κανονισμός για τις επιδόσεις], οι οποίες εφαρμόζονται σε όλα τα προγράμματα της Ένωσης. Θα αυξήσει επίσης τα μέτρα σχετικά με τις οριζόντιες προτεραιότητες και συνέργειες που επηρεάζουν τον κοινωνικό τομέα, τον τομέα των μέσων ενημέρωσης και τους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας (π.χ. τομεακές δεξιότητες, πρόσβαση σε χρηματοδότηση, υιοθέτηση καινοτομίας κ.λπ.).

Με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η παρούσα έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων υποβλήθηκε για ποιοτικό έλεγχο στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου (στο εξής: ΕΡΕ). Η ΕΡΕ εξέδωσε γνώμη σχετικά με την εκτίμηση επιπτώσεων στις 13 Ιουνίου 2025. Διατύπωσε διάφορες παρατηρήσεις και συστάσεις σχετικά με το πεδίο εφαρμογής, τον ορισμό του προβλήματος και τη χρήση των αξιολογήσεων, τη λογική και τους στόχους παρέμβασης, τη σύγκριση των επιλογών και την ανάλυση κόστους-οφέλους, τη διακυβέρνηση, τη συνοχή και τη μελλοντική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα νομοθετική πρόταση επανεξετάστηκε σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Η πρωτοβουλία θα εξορθολογίσει την ενωσιακή διαχείριση, διακυβέρνηση και υλοποίηση των ενωσιακών προγραμμάτων με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας για τους αιτούντες, τους δικαιούχους και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Οι διαδικασίες υποβολής αιτήσεων και εκθέσεων θα απλουστευθούν και θα εναρμονιστούν περαιτέρω, μέσω της θέσπισης κοινών ή ευθυγραμμισμένων κανόνων, έτσι ώστε να καταστεί ευκολότερη για τους αιτούντες η υποβολή αιτήσεων σε προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για την επίτευξη συμπληρωματικών στόχων πολιτικής.

Για να απλουστευθεί η εφαρμογή και να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση των δικαιούχων, η χρήση απλουστευμένων μορφών χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων της χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες και των κατ' αποκοπή ποσών) θα αποτελέσει τη συνήθη μορφή συνεισφοράς για την επιστροφή των επιχορηγήσεων. Η χρήση της χρηματοδοτικής στήριξης προς τρίτους, η οποία έχει αποδειχθεί αποτελεσματική για τη βελτίωση της πρόσβασης των μικρών οργανώσεων στη χρηματοδότηση της ΕΕ, θα συνεχιστεί και μπορεί να επεκταθεί αν χρειαστεί. Επιπλέον, η αύξηση της χρήσης πολυετών επιχορηγήσεων θα έχει επίσης θετικό αντίκτυπο. Τα εμπόδια που συναντούν οι οργανώσεις βάσης και όσοι υποβάλλουν αίτηση για πρώτη φορά θα αντιμετωπιστούν μέσω στοχευμένων μέτρων απλούστευσης, τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη την κατάστασή τους, καθώς και μέσω της ενίσχυσης της επικοινωνίας και της προώθησης των ευκαιριών χρηματοδότησης. Η συγκέντρωση πόρων, μεταξύ άλλων σε τομείς όπως της παρακολούθησης και της εσωτερικής και της εξωτερικής επικοινωνίας, θα αποφέρει οικονομίες κλίμακας και θα ενισχύσει την προβλεψιμότητα της χρηματοδότησης της ΕΕ σε ευρύτερη κλίμακα μεταξύ των δικαιούχων, των ενδιαφερόμενων μερών και των πολιτών της ΕΕ.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Με βάση τα προηγούμενα προγράμματα «Δημιουργική Ευρώπη» και «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (CERV) και τις προϋπάρχουσες προνομιακές γραμμές, το νέο μέσο αποσκοπεί στην προώθηση των αξιών της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ισότητας, της δημοκρατίας, καθώς και του πολιτισμού και των μέσων ενημέρωσης.

Συνάδει με τις αξίες που ορίζονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις προωθεί. Οι στόχοι του νέου προγράμματος συνδέονται στενά με την προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και, ως εκ τούτου, συνάδουν με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Ειδικότερα, η παρούσα πρόταση θα συμβάλει στην προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων και των αρχών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 8 (προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα), στο άρθρο 11 (ελευθερία έκφρασης, δικαίωμα πληροφόρησης, ελευθερία και πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης), στο άρθρο 12 (ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι), στο άρθρο 13 (ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης), στο άρθρο 15 (ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία), στα άρθρα 20 και 21 (ισότητα και απαγόρευση διακρίσεων), στο άρθρο 22 (πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία), στο άρθρο 23 (ισότητα γυναικών και ανδρών), στο άρθρο 24 (δικαιώματα του παιδιού), στο άρθρο 26 (δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία), στο άρθρο 31 (δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας), στο άρθρο 32 (απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία), στο άρθρο 33 (οικογενειακή και επαγγελματική ζωή) και στα άρθρα 39 έως 46 (δικαιώματα των πολιτών) του Χάρτη.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Βλ. παράρτημα.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η πρωτοβουλία αυτή θα παρακολουθείται μέσω του πλαισίου επιδόσεων για τον προϋπολογισμό της περιόδου 2028-2034 που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [επιδόσεις], στο οποίο περιγράφονται επίσης λεπτομερώς οι ειδικοί κανόνες σχετικά με τις αξιολογήσεις. Η αξιολόγηση θα διεξάγεται

σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας και θα βασίζεται σε δείκτες σχετικούς με τους στόχους του προγράμματος.

Μέρος του προγράμματος θα υλοποιηθεί από εκτελεστικό οργανισμό υπό την εποπτεία των υπηρεσιών της Επιτροπής που είναι αρμόδιες για το πρόγραμμα.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Οι γενικοί στόχοι του προγράμματος είναι η προώθηση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας και κληρονομιάς, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας, ιδίως της βιομηχανίας των μέσων ενημέρωσης και της οπτικοακουστικής βιομηχανίας, η διαφύλαξη της καλλιτεχνικής ελευθερίας και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, καθώς και η προστασία και η προώθηση της ισότητας, της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, των δικαιωμάτων και των αξιών που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες και στον Χάρτη, ώστε με αυτόν τον τρόπο να ενισχυθούν η δημοκρατική συμμετοχή και η κοινωνική ανθεκτικότητα εντός της Ένωσης.

Στο πλαίσιο αυτού του γενικού στόχου, το πρόγραμμα περιλαμβάνει τρία χωριστά σκέλη:

Πρώτον, το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» — σκέλος «Πολιτισμός», στο πλαίσιο του οποίου θα υλοποιηθεί ο ακόλουθος ειδικός στόχος:

- α) Συμβολή στη διασυνοριακή πολιτιστική δημιουργία, συνεργασία, συμμετοχή και προσβασιμότητα, καθώς και στη διασυνοριακή κυκλοφορία ποικίλων πολιτιστικών έργων, με παράλληλη ενίσχυση της κοινωνικής, οικονομικής και διεθνούς διάστασης των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας.

Δεύτερον, το σκέλος «MEDIA+», στο πλαίσιο του οποίου θα υλοποιηθούν οι ακόλουθοι ειδικοί στόχοι:

- α) Συμβολή στην πολιτιστική πολυμορφία και ανταγωνιστικότητα της οπτικοακουστικής βιομηχανίας και της βιομηχανίας βιντεοπαιχνιδιών, ιδίως με την ενίσχυση της δημιουργίας και της διασυνοριακής διανομής ευρωπαϊκού περιεχομένου και της πρόσβασης των πολιτών σε αυτό.
- β) Συμβολή στην ελευθερία, τη βιωσιμότητα και την πολυμορφία του οικοσυστήματος πληροφοριών της Ένωσης, ιδίως με τη στήριξη της ελεύθερης και ανεξάρτητης δημοσιογραφίας και των ειδησεογραφικών μέσων ενημέρωσης, την ενίσχυση της πρόσβασης των πολιτών σε αξιόπιστες πληροφορίες και την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης.

Τρίτον, το σκέλος «Δημοκρατία, πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (στο εξής: CERV+), στο πλαίσιο του οποίου θα υλοποιηθούν οι ακόλουθοι ειδικοί στόχοι:

- α) Συμβολή στην προστασία και την προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και των δικαιωμάτων των πολιτών της Ένωσης που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες, συμπεριλαμβανομένης της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών, και ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών.
- β) Συμβολή στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας, της βίας κατά των παιδιών και άλλων ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο να υποστούν τέτοιου είδους βία.
- γ) Συμβολή στην ενίσχυση της δημοκρατικής συμμετοχής και στην προάσπιση του κράτους δικαίου.

Για μεγιστοποίηση του αντικτύπου και ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ των σκελών, το πρόγραμμα θα στηρίζει διατομεακές και οριζόντιες δραστηριότητες που συμβάλλουν στην επίτευξη του γενικού στόχου, ιδίως αναπτύσσοντας συνέργειες μεταξύ των τομέων του

πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και της συμμετοχής στα κοινά και προωθώντας τη διατομεακή συνεργασία και καινοτομία.

Το πρόγραμμα, για να είναι αποτελεσματικό, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ειδική φύση των διαφόρων πολιτικών, τις διαφορετικές ομάδες-στόχους τους και τις ιδιαίτερες ανάγκες τους μέσω στοχευμένης προσέγγισης.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «AgoraEU» για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/692 και (ΕΕ) 2021/818

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 19 παράγραφος 2, το άρθρο 21 παράγραφος 2, το άρθρο 24, το άρθρο 167 παράγραφος 5, το άρθρο 168 παράγραφος 5 και το άρθρο 173 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹⁰,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες, αξίες που είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός μιας κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (στο εξής: αξίες της Ένωσης). Οι αξίες της Ένωσης αντικατοπτρίζονται στα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που καθορίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης). Επιπλέον, με το άρθρο 3 της ΣΕΕ ανατίθεται στην Ένωση να προωθεί την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού. Πέραν τούτου, το άρθρο 10 της ΣΕΕ ορίζει ότι η λειτουργία της Ένωσης θεμελιώνεται στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία, ότι οι πολίτες εκπροσωπούνται άμεσα στο επίπεδο της Ένωσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ότι έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης. Με το άρθρο 20 θεσπίζεται η ιθαγένεια της Ένωσης και καθορίζονται σημαντικά δικαιώματα των οποίων απολαμβάνουν, μεταξύ άλλων, οι πολίτες της Ένωσης.
- (2) Ο πολιτισμός και τα μέσα ενημέρωσης, καθώς και η προώθηση και ο σεβασμός των αξιών της Ένωσης αποτελούν καθοριστικές συνιστώσες για μια ελεύθερη, δίκαιη, ποικιλόμορφη, συμπεριληπτική και συνεκτική Ένωση. Η συμμετοχή και η δραστηριοποίηση των πολιτών, με δέοντα σεβασμό στις αξίες της Ένωσης, αποτελεί

⁹ ΕΕ C [...] της [...], σ. [...].

¹⁰ ΕΕ C [...] της [...], σ. [...].

τη βάση του δημοκρατικού βίου της Ένωσης, ενώ τα μέσα ενημέρωσης έχουν καθοριστική συμβολή στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης και του ελεύθερου διαλόγου. Τα οπτικοακουστικά έργα και όλες οι άλλες μορφές καλλιτεχνικής, πολιτιστικής και δημιουργικής έκφρασης, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς, είναι ουσιαστικής σημασίας για την πολυμορφία της Ευρώπης και για τη διαμόρφωση κοινωνικής ανθεκτικότητας και αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών και των ευρωπαϊκών κοινοτήτων.

- (3) Το πρόγραμμα «AgoraEU» (στο εξής: πρόγραμμα) θα συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη και την υλοποίηση των εν λόγω στόχων, δικαιωμάτων και αξιών.
- (4) Το πρόγραμμα θα διαδεχθεί το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹ και το πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες», που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹². Το πρόγραμμα αναμένεται να εξορθολογίσει διάφορες χρηματοδοτικές δράσεις για τη στήριξη της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης και την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης, ώστε να στηριχθεί η πληροφόρηση σε θέματα σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα ελεύθερα και πλουραλιστικά μέσα ενημέρωσης και η κοινωνία των πολιτών αποτελούν βασικούς θεματοφύλακες των δημοκρατικών συστημάτων της Ένωσης, διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη δημοκρατική ανθεκτικότητα και θα πρέπει να υποστηριχθούν. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να στηρίζει τους τομείς του πολιτισμού, της δημιουργίας και των μέσων ενημέρωσης, να αξιοποιεί τη δύναμη του πολιτισμού και της πολιτιστικής πολυμορφίας, να ενισχύει τον χώρο πληροφοριών και να στηρίζει τις προσπάθειες της Ένωσης για την ενίσχυση μιας βασιζόμενης σε δικαιώματα, συμπεριληπτικής, ισότιμης και δημοκρατικής κοινωνίας. Ο παρών κανονισμός προβλέπει ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα «AgoraEU»¹³. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι τρέχουσες τιμές υπολογίζονται με την εφαρμογή σταθερού αποπληθωριστή 2 %.
- (5) Το πρόγραμμα, για να είναι αποτελεσματικό, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ειδική φύση και τις προκλήσεις των διαφόρων τομέων πολιτικής, τις διαφορετικές ομάδες-στόχους τους και τις ιδιαίτερες ανάγκες τους μέσω στοχευμένων προσεγγίσεων.
- (6) Σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο οικονομικό, κοινωνικό και γεωπολιτικό περιβάλλον, η πρόσφατη πείρα κατέδειξε την ανάγκη για μεγαλύτερη ευελιξία στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και στα προγράμματά του. Για τον σκοπό αυτό, και σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος «AgoraEU», η χρηματοδότηση θα λαμβάνει δεόντως υπόψη τις μεταβαλλόμενες ανάγκες πολιτικής και τις προτεραιότητες της Ένωσης, όπως προσδιορίζονται στα σχετικά έγγραφα που δημοσιεύει η Επιτροπή, στα

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» (2021-2027) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1295/2013 (ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 34, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/818/oj>).

¹² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Προγράμματος «Πολίτες, Ισότητα, Δικαιώματα και Αξίες» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1381/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 390/2014 του Συμβουλίου (ΕΕ L 156 της 5.5.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/692/oj>).

¹³ Κατά περίπτωση, η στήριξη που παρέχει το πρόγραμμα επιταχύνει ή ενισχύει τις επενδύσεις, αντιμετωπίζοντας αδυναμίες της αγοράς ή καταστάσεις μη ικανοποιητικής αξιοποίησης επενδύσεων, κατά τρόπο αναλογικό, αποτρέποντας την αλληλεπικάλυψη ή τον παραγκωνισμό, παρέχοντας κίνητρα για ιδιωτική χρηματοδότηση και διασφαλίζοντας ενωσιακή προστιθέμενη αξία.

συμπεράσματα του Συμβουλίου και στα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και παράλληλα να εξασφαλίζει επαρκή προβλεψιμότητα όσον αφορά την υλοποίηση.

- (7) Οι τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας, συμπεριλαμβανομένων των παραστατικών τεχνών (όπως το θέατρο και ο χορός), της λογοτεχνίας και των εκδόσεων βιβλίων, της μουσικής, των εικαστικών τεχνών, της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, της αρχιτεκτονικής, των αρχείων, των βιβλιοθηκών και των μουσείων, των καλλιτεχνημάτων και του σχεδίου (συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου της μόδας), αποτελούν «δημόσια αγαθά», παράγουν νοήματα και ενσωματώνουν τις αξίες της Ένωσης. Αποτελούν επίσης σημαντικό πλεονέκτημα για την Ένωση και τις περιφέρειές της, καθώς προσελκύουν βιώσιμο τουρισμό και προβάλλουν την εικόνα μιας δυναμικής ηπείρου στην παγκόσμια σκηνή. Το πρόγραμμα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, αφενός, την εγγενή και καλλιτεχνική αξία τους, και, αφετέρου, την εξωτερική κοινωνική και οικονομική συμβολή τους, μεταξύ άλλων στην κοινωνική και εδαφική συνοχή, στην ευημερία και την υγεία, στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, στην ανταγωνιστικότητα, στη δημιουργικότητα και στην καινοτομία.
- (8) Ωστόσο, οι τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας στην Ένωση είναι κατακερματισμένοι σε εθνικό και σε γλωσσικό επίπεδο. Αντιμετωπίζουν επίσης πολυάριθμες προκλήσεις, όπως επιθέσεις κατά της ελεύθερης καλλιτεχνικής έκφρασης, επισφαλείς συνθήκες εργασίας, ψηφιακούς μετασχηματισμούς λόγω της ανόδου της τεχνητής νοημοσύνης, και την ανάγκη προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Το πρόγραμμα θα πρέπει να διευκολύνει την ανταπόκριση των εν λόγω τομέων σε αυτές τις προκλήσεις, την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων τους και την αποφασιστική διαμόρφωση της μελλοντικής τους πορείας, διασφαλίζοντας παράλληλα την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή, μεταξύ άλλων των τοπικών και των περιφερειακών φορέων, μέσω διαφόρων διαύλων και μορφών.
- (9) Η πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης αποτελεί κοινή και ανεκτίμητη παρακαταθήκη που είναι αντιμέτωπη με δημοσιονομικούς περιορισμούς, φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές, την κλιματική αλλαγή και περιφερειακές συγκρούσεις. Είναι σημαντική η διαφύλαξη και η διατήρηση μιας τέτοιας κληρονομιάς, για τη βελτίωση της πρόσβασης και την προώθηση μιας συλλογικής ευρωπαϊκής ταυτότητας. Χάρη στην ψηφιακή διαφύλαξη, οι μελλοντικές γενεές θα μπορούν να διδαχθούν και να αντλήσουν έμπνευση από την πολιτιστική κληρονομιά τους και να την εκτιμήσουν.
- (10) Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στις δράσεις για το Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς και την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, οι οποίες προβάλλουν και διαφυλάσσουν την πλούσια πολιτιστική πολυμορφία και κληρονομιά της Ευρώπης, συνδέοντάς τη με το τοπικό επίπεδο και συμβάλλοντας σε αναπτυξιακές στρατηγικές με γνώμονα τον πολιτισμό.
- (11) Οι τομείς των ευρωπαϊκών μέσων ενημέρωσης κατέχουν μοναδική θέση στις δημοκρατίες, τον πολιτισμό και τις οικονομίες μας. Περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, περιεχόμενο όπως ταινίες, σειρές, βιντεοπαιχνίδια, ειδήσεις και ενημέρωση, εφαρμογές εμβυθιστικής πραγματικότητας και σχετικά πολυμέσα, καθώς και υπηρεσίες όπως κινηματογραφικές προβολές, τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές, έντυπες και διαδικτυακές εκδόσεις, διαφημιστικά διαδικτυακά βίντεο και podcast. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, ιδίως η άνοδος της τεχνητής νοημοσύνης, επιτάχυνε τη σύγκλιση των μέσων ενημέρωσης, άλλαξε τη συμπεριφορά των καταναλωτών και ανέτρεψε επιχειρηματικά και οικονομικά μοντέλα, καθώς και τη διαχείριση και την εκμετάλλευση της διανοητικής ιδιοκτησίας. Ως εκ τούτου, η

Ένωση θα πρέπει να βοηθήσει τα μέσα ενημέρωσης της Ένωσης να ευημερήσουν, να ενισχύσει την καινοτομία και την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, να προωθήσει τη γόνιμη αλληλεπίδραση μεταξύ του τομέα των ειδήσεων, του οπτικοακουστικού τομέα και άλλων τομέων των μέσων ενημέρωσης και να στηρίζει τις συνεργασίες μεταξύ διαφόρων τύπων φορέων μέσων ενημέρωσης σε ολόκληρη την Ένωση.

- (12) Ο οπτικοακουστικός τομέας της Ένωσης αντιμετωπίζει προκλήσεις που απορρέουν από την περιορισμένη διασυνοριακή κυκλοφορία, τη μεταβολή των καταναλωτικών συνηθειών και τη δεσπόζουσα θέση μη ενωσιακών παραγόντων. Δεδομένων αυτών των προκλήσεων, η παρέμβαση της Ένωσης θα πρέπει να στηρίζει την ικανότητα της ευρωπαϊκής οπτικοακουστικής βιομηχανίας και βιομηχανίας βιντεοπαιχνιδιών να δημιουργούν, να χρηματοδοτούν, να παράγουν και να διαδίδουν ευρωπαϊκά έργα σε όλες τις πλατφόρμες που είναι διαθέσιμες και αποτελούν πόλο έλξης για το κοινό εντός και εκτός της Ένωσης. Θα πρέπει να ενισχύει τις διαμεσικές προσαρμογές της διανοητικής ιδιοκτησίας μεταξύ διαφόρων μορφών μέσων, να συμβάλλει στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών με διαφορετικές ικανότητες αγοράς και να συνοδεύει το ενωσιακό κανονιστικό πλαίσιο για τον οπτικοακουστικό τομέα.
- (13) Τα ειδησεογραφικά μέσα ενημέρωσης και οι δημοσιογράφοι σε ολόκληρη την Ένωση υφίστανται αυξημένη πίεση, κυρίως λόγω της ανόδου των παγκόσμιων επιγραμμικών πλατφορμών, της μεταβολής των καταναλωτικών συνηθειών και της ολοένα και μεγαλύτερης εξάπλωσης της παραπληροφόρησης. Οι προκλήσεις αυτές επηρεάζουν τα έσοδα του ειδησεογραφικού τομέα και τη διανομή των ειδήσεων, υπονομεύοντας τη βιωσιμότητα και την εμπιστοσύνη του κοινού στα ειδησεογραφικά μέσα ενημέρωσης και περιορίζοντας την πρόσβαση των πολιτών σε ποικίλο ευρωπαϊκό δημοσιογραφικό περιεχόμενο που παράγεται από επαγγελματίες. Η Ένωση θα πρέπει να στηρίζει τη βιωσιμότητα, την ανεξαρτησία και την πολυμορφία του οικοσυστήματος πληροφοριών, να προστατεύσει τους δημοσιογράφους που δέχονται απειλές, να προωθήσει την ελευθερία και την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης και να ενισχύσει την ακεραιότητα του χώρου πληροφοριών, μέσω της προώθησης μέτρων και της ενίσχυσης της συνεργασίας, με στόχο την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και τη στήριξη του ψηφιακού γραμματισμού και του γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους νέους.
- (14) Οι δημοκρατίες στην Ένωση αντιμετωπίζουν αυξανόμενες προκλήσεις. Η υποχώρηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους δημοκρατικούς θεσμούς και στις δημοκρατικές διαδικασίες επιδεινώνεται από την παραπληροφόρηση, την κοινωνική πόλωση και το μίσος που επηρεάζουν τις εκλογικές και άλλες δημοκρατικές διαδικασίες. Για να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα της ευρωπαϊκής δημοκρατίας, απαιτείται μια προσέγγιση με γνώμονα το σύνολο της κοινωνίας.
- (15) Η προστασία και η προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων συμβάλλει στην οικοδόμηση μιας πιο δημοκρατικής Ένωσης. Η απαγόρευση των διακρίσεων αποτελεί βασική αρχή της Ένωσης, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 19 της ΣΛΕΕ και στο άρθρο 21 του Χάρτη. Οι προσπάθειες που καταβάλλονται για μια ισότιμη κοινωνία χωρίς διακρίσεις συντείνουν στην αξιοποίηση του δυναμικού των ατόμων σε όλη την πολυμορφία τους και στην πολιτιστική, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Βοηθούν επίσης στην αντιμετώπιση των σημαντικών βαθύτερων αιτίων της βίας κατά των ευάλωτων ομάδων, η οποία αποτελεί, με τη σειρά της, κατά μέτωπο επίθεση κατά της ισότητας. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα θα πρέπει να προωθεί δράσεις για την αντιμετώπιση κάθε μορφής διακρίσεων και μισαλλοδοξίας, ειδικότερα των άμεσων και έμμεσων διακρίσεων, με έμφαση στις συγκεκριμένες μορφές διαθρησκευτικών και

διατομεακών διακρίσεων, με σκοπό τη στήριξη των σχετικών πλαισίων πολιτικής της Ένωσης. Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει δράσεις για την πρόληψη και την καταπολέμηση κάθε μορφής ξеноφοβίας και ρατσισμού, αντισημιτισμού και μίσους κατά των Μουσουλμάνων, ομοφοβίας, αμφιφοβίας, τρανσφοβίας, ιντερφοβίας, μισαλλοδοξίας και διακρίσεων λόγω ταυτότητας φύλου, μη ανεκτικότητας έναντι ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά, καθώς και ρητορικής μίσους. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να συντελέσει ώστε η Ένωση να μπορέσει να εκπληρώσει τη δέσμευση που ανέλαβε ως συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, η οποία εγκρίθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2006¹⁴, για την προώθηση, την προστασία και διασφάλιση της πλήρους και ισότιμης απόλαυσης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών από όλα τα άτομα με αναπηρία.

- (16) Το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία κατοχυρώνονται αντίστοιχα στο άρθρο 7 του Χάρτη, καθώς και στο άρθρο 16 της ΣΛΕΕ και στο άρθρο 8 του Χάρτη, επιβάλλονται μέσω ειδικού κανονισμού¹⁵ και οδηγίας¹⁶. Το νομικό πλαίσιο της Ένωσης περιέχει διατάξεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματική προστασία του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στο πλαίσιο των εν λόγω νομικών πράξεων ανατίθεται στις εθνικές εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων το καθήκον να ευαισθητοποιούν το κοινό και να προάγουν την κατανόηση των κινδύνων, των κανόνων, των εγγυήσεων και των δικαιωμάτων σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το πρόγραμμα θα πρέπει να συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση, στη διεξαγωγή μελετών και άλλων συναφών δραστηριοτήτων στον εν λόγω τομέα, μεταξύ άλλων μέσω των εθνικών εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων, δεδομένης της σημασίας του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε καιρούς ταχέως τεχνολογικών εξελίξεων.
- (17) Η ισότητα των φύλων αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και στόχο της Ένωσης και θα πρέπει να υποστηρίζεται από το πρόγραμμα. Παρά τα πολυάριθμα επιτεύγματα, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις, για τις οποίες απαιτείται ενισχυμένη δέσμευση της Ένωσης. Περιλαμβάνουν τις προσπάθειες για απαλλαγή από την έμφυλη βία, διασφάλιση των υψηλότερων δυνατών προτύπων υγείας, συμπεριλαμβανομένης ειδικότερα της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας, ισότητα της αμοιβής και οικονομική ενδυνάμωση, ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και φροντίδας, ισότητα στην απασχόληση, στις ευκαιρίες σταδιοδρομίας και στις συνθήκες εργασίας, ποιοτική και συμπεριληπτική εκπαίδευση, πολιτική συμμετοχή και ίση εκπροσώπηση, θεσμικούς μηχανισμούς για την πραγμάτωση των δικαιωμάτων των γυναικών, την ενεργό αντιμετώπιση των έμφυλων στερεοτύπων και την αντιμετώπιση των διατομεακών διακρίσεων.
- (18) Η έμφυλη βία και η βία κατά των γυναικών, των παιδιών, των νέων και άλλων ομάδων κινδύνου, όπως οι ΛΟΑΤΚΙ και τα άτομα με αναπηρία, συνιστούν σοβαρή παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και εξακολουθούν να παρατηρούνται σε όλη την Ένωση, σε όλα τα κοινωνικά και οικονομικά περιβάλλοντα. Η βία κατά των γυναικών και των ατόμων που ανήκουν σε άλλες ομάδες κινδύνου συνιστά παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κατά μέτωπο επίθεση κατά της ισότητας. Ως εκ τούτου, η πρόληψη και η αντιμετώπιση της βίας αυτής αποτελούν κοινωνική επιταγή

¹⁴ EE L 23 της 27.1.2010, σ. 35.

¹⁵ EE L 119 της 4.5.2016, σ. 1.

¹⁶ EE L 119 της 4.5.2016, σ. 89.

και συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των εν λόγω διακρίσεων, καθώς και στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της βίας, μεταξύ άλλων στην υγεία. Παράλληλα, με τη διασφάλιση μιας κοινωνίας χωρίς διακρίσεις θα διευκολυνθεί και η αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της βίας κατά των ευάλωτων ομάδων, δεδομένου ότι συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους. Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο του προγράμματος θα πρέπει να συνεχιστούν οι μακροχρόνιες προσπάθειες της Ένωσης για την πρόληψη, την αντιμετώπιση και την καταπολέμηση της βίας σε όλα τα επίπεδα, καθώς και για την προστασία και την υποστήριξη όλων των άμεσων και έμμεσων θυμάτων και επιζώντων βίας, με βάση τις πέντε διαδοχικές γενεές του προγράμματος και του σκέλους «Δάφνη»¹⁷. Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει την επίτευξη των στόχων της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, η οποία συνάφθηκε στην Κωνσταντινούπολη στις 11 Μαΐου 2011, την εφαρμογή της σύστασης της Επιτροπής σχετικά με την ανάπτυξη και την ενίσχυση ολοκληρωμένων συστημάτων προστασίας των παιδιών με γνώμονα το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού¹⁸, η οποία αφορά την προστασία των παιδιών από κάθε μορφή βίας, όπως επίσης συμβάλει ώστε η Ένωση να μπορέσει να εκπληρώσει τη δέσμευση που ανέλαβε ως συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, στο πλαίσιο της οποίας τα άτομα με αναπηρία προστατεύονται από κάθε μορφή εκμετάλλευσης, βίας και κακοποίησης.

- (19) Σύμφωνα με το κεκτημένο της Ένωσης σχετικά με την ίση μεταχείριση, τα κράτη μέλη έχουν συστήσει ανεξάρτητους φορείς για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης, (στο εξής: φορείς ισότητας), οι οποίοι διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προώθηση της ισότητας και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της νομοθεσίας για την ίση μεταχείριση. Επιπλέον, το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Φορέων Ισότητας (Equinet) που αποτελείται από τους εθνικούς φορείς ισότητας, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1499¹⁹ του Συμβουλίου και στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1500 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰, δεδομένου ότι το Equinet είναι ο μοναδικός φορέας που διασφαλίζει τον συντονισμό των δραστηριοτήτων μεταξύ των φορέων ισότητας. Αυτό είναι καίριας σημασίας για την αποτελεσματική εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου σχετικά με την καταπολέμηση των διακρίσεων στα κράτη μέλη.
- (20) Οι πολίτες σε ολόκληρη την Ένωση, πολλοί από τους οποίους ταξιδεύουν, διαμένουν, σπουδάζουν, εργάζονται ή παρέχουν εθελοντική εργασία σε άλλα κράτη μέλη τακτικά ή περιστασιακά, θα πρέπει να νιώθουν ότι μπορούν να απολαμβάνουν και να ασκούν

¹⁷ Τρεις διαδοχικές γενεές του προγράμματος «Δάφνη» (ΕΕ L 34 της 9.2.2000, σ. 1· ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 1· ΕΕ L 173 της 3.7.2007, σ. 19), και τα αποτελέσματα των σκελών «Δάφνη» του προγράμματος «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια» (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 62) και του προγράμματος CERV (ΕΕ L 156 της 5.5.2021, σ. 1).

¹⁸ C(2024) 2680 final (ΕΕ L, 2024/1238, 14.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj>).

¹⁹ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1499 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 2024, σχετικά με πρότυπα για τους φορείς ισότητας στον τομέα της ίσης μεταχείρισης προσώπων ανεξαρτήτως της φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής τους, της ίσης μεταχείρισης προσώπων σε θέματα εργασίας και απασχόλησης ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού αυτών, της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης και όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών, και την τροποποίηση των οδηγιών 2000/43/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ (ΕΕ L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj>).

²⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1500 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με πρότυπα για τους φορείς ισότητας στον τομέα της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2006/54/ΕΚ και 2010/41/ΕΕ (ΕΕ L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj>).

τα δικαιώματά τους που απορρέουν από την ιθαγένεια και να πιστεύουν στην ισότιμη πρόσβαση και στην πλήρη εφαρμογή και προστασία των δικαιωμάτων τους χωρίς διακρίσεις, οπουδήποτε στην Ένωση βρίσκονται. Οι πολίτες θα πρέπει να έχουν μεγαλύτερη επίγνωση των δικαιωμάτων τους που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης, συγκεκριμένα το δικαίωμά τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα εντός της Ένωσης, τα δικαιώματα ψήφου τους όταν διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος, το δικαίωμά τους να υποβάλλουν αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε οποιαδήποτε από τις επίσημες γλώσσες, το δικαίωμά τους να καταθέτουν πρωτοβουλίες πολιτών και το δικαίωμά τους να υποβάλλουν καταγγελίες στον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή σχετικά με περιπτώσεις κακοδιοίκησης στο πλαίσιο της δράσης των θεσμικών οργάνων.

- (21) Η ενθάρρυνση των πολιτών να διαδραματίσουν πιο ενεργό ρόλο στη δημοκρατία σε επίπεδο Ένωσης θα ενισχύσει την ευρωπαϊκή κοινωνία των πολιτών και θα προωθήσει την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας. Ως εκ τούτου, η κοινωνία των πολιτών πρέπει να λαμβάνει στήριξη για την προώθηση και τη διαφύλαξη των αξιών της Ένωσης, καθώς και για την ευαισθητοποίηση σχετικά με αυτές, όπως και για να συμβάλει στην αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Όταν οι πολίτες της Ένωσης συμμετέχουν στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης, συμβάλλουν ώστε να γίνει πραγματικότητα η αντιπροσωπευτική δημοκρατία, μια αρχή στην οποία βασίζεται η λειτουργία της Ένωσης και η οποία αποτελεί απτή έκφραση της αξίας της δημοκρατίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ.
- (22) Για να έρθει η Ένωση πιο κοντά στους πολίτες της και να ενισχυθεί η δημοκρατική συμμετοχή, είναι αναγκαία μια σειρά δράσεων και συντονισμένων προσπαθειών. Θα πρέπει να αναπτυχθεί και να προαχθεί η ευρωπαϊκή ιθαγένεια και η ευρωπαϊκή ταυτότητα μέσω της ενθάρρυνσης της κατανόησης από τους πολίτες της διαδικασίας χάραξης πολιτικής και της προαγωγής της συμμετοχής των πολιτών στις δράσεις της Ένωσης. Οι δραστηριότητες μνήμης και ο κριτικός αναστοχασμός σχετικά με την ιστορική μνήμη της Ευρώπης είναι απαραίτητα για να αποκτήσουν οι πολίτες επίγνωση της κοινής ιστορίας τους και να θέσουν τα θεμέλια για ένα κοινό μέλλον και κοινές αξίες. Επιπρόσθετα, η στήριξη των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διακρατικό επίπεδο στους τομείς που καλύπτονται από το πρόγραμμα θα συμβάλουν ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή των πολιτών στην κοινωνία και, τελικά, η ενεργή συμμετοχή τους στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης. Ταυτόχρονα, η στήριξη δραστηριοτήτων που προάγουν την αμοιβαία κατανόηση, τον διαπολιτισμικό διάλογο, την πολιτιστική και γλωσσική διαφορετικότητα, την κοινωνική ένταξη και τον σεβασμό προς τους άλλους, καλλιεργεί την αίσθηση του ανήκειν στην Ένωση και μιας κοινής ιθαγένειας στο πλαίσιο μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας με βάση μια κοινή αντίληψη για τις κοινές μας ευρωπαϊκές αξίες, τον πολιτισμό, την ιστορία και την κληρονομιά.
- (23) Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και άλλοι φορείς του χώρου της κοινωνίας των πολιτών, όπως οι ανεξάρτητοι φορείς ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι φορείς ισότητας και οι θεσμοί των διαμεσολαβητών, διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο συμβάλλοντας στην εφαρμογή της πολιτικής, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή των πολιτών, καθιστώντας υπόλογα τα θεσμικά όργανα και επιφέροντας θετικές αλλαγές. Το πρόγραμμα θα πρέπει να διευκολύνει τη διασφάλιση επαρκών πόρων και ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ανεξάρτητη, ελεύθερη, ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία τους. Για τον σκοπό αυτό, η ενωσιακή χρηματοδότηση θα πρέπει να συμπληρώνει τις προσπάθειες σε εθνικό επίπεδο με τη στήριξη, την προστασία, την ενδυνάμωση και την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους, όπως τονίζεται στο ψήφισμα του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Απριλίου 2018²¹, καθώς και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 10ης Μαρτίου 2023²² και της 7ης Μαρτίου 2025²³. Η κοινωνία των πολιτών διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴, προωθώντας μια νοοτροπία ελεύθερης έκφρασης της γνώμης και ένα ευνοϊκό περιβάλλον για τους πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος.

- (24) Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει επιβεβαιώσει ότι η Ένωση αποτελεί νομικό μόρφωμα που εδράζεται στη θεμελιώδη παραδοχή ότι κάθε κράτος μέλος αποδέχεται από κοινού με τα λοιπά κράτη μέλη, και αναγνωρίζει ότι τα εν λόγω κράτη αποδέχονται από κοινού με αυτό, τις κοινές αξίες που περιέχονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ, επί των οποίων στηρίζεται η Ένωση²⁵. Η παραδοχή αυτή στηρίζεται στα ιδιαίτερα και ουσιώδη χαρακτηριστικά του δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της αυτονομίας της οποίας χαίρει έναντι του δικαίου των κρατών μελών και του διεθνούς δικαίου. Η παραδοχή αυτή συνεπάγεται και δικαιολογεί την ύπαρξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών ως προς την αναγνώριση των εν λόγω αξιών και, επομένως, ως προς την τήρηση του δικαίου της Ένωσης που υλοποιεί τις αξίες αυτές. Επομένως, ο σεβασμός από κράτος μέλος των αξιών που περιέχονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση όλων των δικαιωμάτων που απορρέουν από την εφαρμογή των Συνθηκών στο εν λόγω κράτος μέλος. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαίωσε ότι η Ένωση μπορεί να αναλάβει δράση στους τομείς για τους οποίους είναι αρμόδια, προκειμένου να διασφαλιστεί ο σεβασμός των αξιών που ορίζονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ.
- (25) Σε μια εποχή στην οποία οι ευρωπαϊκές κοινωνίες έρχονται αντιμέτωπες με προκλήσεις που επηρεάζουν τις δημοκρατίες, όπως είναι η άνοδος του εξτρεμισμού και της μισαλλοδοξίας, η παραπληροφόρηση και η χειραγώγηση των πληροφοριών και οι παρεμβάσεις από εξωτερικούς εχθρικούς παράγοντες, είναι ζωτικής σημασίας οι αξίες της Ένωσης, όπως ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων, η ισότητα και η δημοκρατία, να συνεχίσουν να καλλιεργούνται, να προστατεύονται και να προωθούνται ενεργά, να επιβάλλονται και να είναι κοινές για τους πολίτες και τους λαούς, ώστε οι αξίες αυτές να παραμείνουν στον πυρήνα του ενωσιακού εγχειρήματος. Η επιδείνωση της προστασίας τους σε οποιοδήποτε κράτος μέλος μπορεί να έχει αρνητικές συνέπειες για την Ένωση στο σύνολό της. Ως εκ τούτου, είναι εξαιρετικά σημαντικό το παρόν πρόγραμμα να συμβάλει στην προστασία των αξιών της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ισότητας και της δημοκρατίας.

²¹ 2018/2619(RSP) (ΕΕ C 390 της 18.11.2019, σ. 117, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=oj:JOC_2019_390_R_0017).

²² ST-7388/23, Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ· ο ρόλος του χώρου της κοινωνίας των πολιτών στην προστασία και την προαγωγή των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ.

²³ ST-6878/25, Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ: Χρηματοδότηση για την προώθηση, την προστασία και την επιβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

²⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβάσεις του δικαίου της Ένωσης (ΕΕ L 305 της 26.11.2019, σ. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

²⁵ Απορρέει απευθείας από τη γνωμοδότηση 2/13, ECLI:EU:C:2014:2454, σκέψη 168.

- (26) Υπό το πρίσμα των αυξανόμενων κινδύνων που συνδέονται με φυσικά αίτια, των κλιματικών και περιβαλλοντικών καταστροφών, των καταστάσεων έκτακτης υγειονομικής ανάγκης, των τεχνολογικών ατυχημάτων, των μεταβαλλόμενων απειλών κατά της ασφάλειας και άλλων διαταραχών, είναι πολύ σημαντικό να ενισχυθεί η ικανότητα της Ένωσης και των κρατών μελών να προβλέπουν τις κρίσεις, να προετοιμάζονται για αυτές και να τις αντιμετωπίζουν. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει την εκπαίδευση και τη συμμετοχή των πολιτών σε δράσεις ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων, ενισχύοντας έτσι την κοινωνική ανθεκτικότητα.
- (27) Κατά συνέπεια, το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να στηρίζει δράσεις που αποσκοπούν στη διαφύλαξη και την τόνωση της δημοκρατίας στην Ένωση, στην αύξηση της εμπιστοσύνης του κοινού στη δημοκρατία και τους δημοκρατικούς θεσμούς, στην ενίσχυση της δημοκρατικής ετοιμότητας και ανθεκτικότητας, στην προώθηση της δραστηριοποίησης, της συμμετοχής και της ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με την κοινή ιστορία και τις κοινές αξίες, στηρίζοντας έτσι την άσκηση των δικαιωμάτων των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των εκλογικών τους δικαιωμάτων, με πλήρη σεβασμό της αρμοδιότητας των κρατών μελών όσον αφορά τη διοργάνωση των εκλογών. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να συμβάλει στην ενίσχυση της κριτικής σκέψης, της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και της δημοκρατίας μέσω της εκπαίδευσης ως μιας διά βίου προσπάθειας, ώστε όλοι οι πολίτες να διαθέτουν τις κατάλληλες δεξιότητες για να αναγνωρίζουν τις περιπτώσεις χειραγώγησης των πληροφοριών, των παρεμβάσεων από το εξωτερικό και της παραπληροφόρησης.
- (28) Το πρόγραμμα θα πρέπει να προωθεί τις συνέργειες και τη συμπληρωματικότητα με τον μηχανισμό «Global Europe», καθώς θα συμβάλει στην προώθηση των διεθνών πολιτιστικών σχέσεων της Ένωσης και στους στόχους της εξωτερικής δράσης της Ένωσης μέσω της πολιτιστικής συνεργασίας.
- (29) Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει επίσης τη χρηματοδότηση της τεχνικής και οργανωτικής υποστήριξης για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁶, στηρίζοντας με τον τρόπο αυτό την άσκηση από τους πολίτες του δικαιώματος να οργανώνουν και να υποστηρίζουν πρωτοβουλίες Ευρωπαίων πολιτών. Το εν λόγω δικαίωμα, σε συνδυασμό με τα λοιπά δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 24 της ΣΛΕΕ, διασφαλίζει την άμεση συμμετοχή των πολιτών στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης.
- (30) Για να διασφαλιστεί η συνέπεια, η δημοσιονομική εγγύηση και τα χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες συνδυάζονται με άλλες μορφές μη επιστρεπτέας στήριξης σε συνδυαστικές πράξεις, θα πρέπει να εφαρμόζονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες του μέσου InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας μέσω συμφωνιών που συνάπτονται γι' αυτό το είδος στήριξης στο πλαίσιο του μέσου InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας.
- (31) Όταν η ενωσιακή στήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος πρόκειται να παρασχεθεί με τη μορφή δημοσιονομικής εγγύησης ή χρηματοδοτικού μέσου, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες συνδυάζεται με μη επιστρεπτέα στήριξη σε συνδυαστική πράξη, είναι αναγκαίο η στήριξη αυτή να παρέχεται αποκλειστικά μέσω του μέσου

²⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (ΕΕ L 130 της 17.5.2019, σ. 55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj>).

InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες του μέσου InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας.

- (32) Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να κατανέμει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού σε ετήσιες δόσεις. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή κατά την υλοποίηση του προγράμματος θα πρέπει να δεσμεύει τις ετήσιες δόσεις, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο των δράσεων που λαμβάνουν χρηματοδοτική συνδρομή, τις εκτιμώμενες ανάγκες τους και τον διαθέσιμο προϋπολογισμό.
- (33) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁷ εφαρμόζεται στο πρόγραμμα. Ορίζει τους κανόνες για την κατάρτιση και την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με τις επιχορηγήσεις, τα βραβεία, τις μη χρηματοοικονομικές δωρεές, τις προμήθειες, την έμμεση εκτέλεση, τη χρηματοδοτική συνδρομή, τα χρηματοδοτικά μέσα και τις δημοσιονομικές εγγυήσεις.
- (34) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁸, τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου²⁹, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου³⁰ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου³¹, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης, του εντοπισμού, της διόρθωσης και της διερεύνησης παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, της ανάκτησης των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπάρχει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε περιπτώσεις απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία

²⁷ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

²⁸ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²⁹ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

³⁰ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

(ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³². Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης πρέπει να συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχουν τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στην Επιτροπή, στην OLAF, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και να διασφαλίζουν ότι τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

- (35) Το πρόγραμμα πρόκειται να υλοποιηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [για τις επιδόσεις], ο οποίος θεσπίζει τους κανόνες για την παρακολούθηση των δαπανών και το πλαίσιο επιδόσεων για τον προϋπολογισμό, μεταξύ άλλων τους κανόνες για τη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής των αρχών της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και της ισότητας των φύλων, που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχεία δ) και στ) αντίστοιχα του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τους κανόνες για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων της Ένωσης, τους κανόνες για τη δημιουργία πύλης ενωσιακής χρηματοδότησης, τους κανόνες για την αξιολόγηση των προγραμμάτων, καθώς και άλλες οριζόντιες διατάξεις που εφαρμόζονται σε όλα τα προγράμματα της Ένωσης, όπως εκείνες που αφορούν την ενημέρωση, την επικοινωνία και την προβολή, λαμβανομένων παράλληλα υπόψη του πεδίου εφαρμογής και της φύσης των δραστηριοτήτων και των προτεραιοτήτων.
- (36) Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να στηρίζει τον ρόλο των γραφείων του προγράμματος, τα οποία είναι δυνατό να συστήνονται από τα κράτη μέλη και θα πρέπει να παρέχουν καθοδήγηση και συνδρομή στους αιτούντες σχετικά με ευκαιρίες χρηματοδότησης και διασυννοριακές συνεργασίες, συμβάλλοντας στην εμβέλεια, την προβολή και τη διάδοση του προγράμματος σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [για τις επιδόσεις]. Τα γραφεία του προγράμματος θα πρέπει να εκτελούν τα καθήκοντά τους ανεξάρτητα και χωρίς την παρέμβαση των δημόσιων αρχών στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων τους και δεν θα πρέπει να έχουν καμία ευθύνη όσον αφορά τη διαχείριση του προγράμματος³³.
- (37) Σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 1 της απόφασης (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου³⁴, τα πρόσωπα και οι οντότητες που είναι εγκατεστημένα σε υπερπόντιες

³² Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

³³ Για την προώθηση του προγράμματος σε εθνικό επίπεδο, την παροχή συναφών πληροφοριών για τα διάφορα είδη χρηματοδοτικής στήριξης που διατίθενται στο πλαίσιο της πολιτικής της Ένωσης και την παροχή βοήθειας στους φορείς εκμετάλλευσης προκειμένου να υποβάλουν αίτηση για στήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος, το πρόγραμμα στηρίζει τη σύσταση γραφείων στις συμμετέχουσες χώρες. Τα γραφεία υλοποιούν τις δραστηριότητές τους με στόχο την ενίσχυση της εμβέλειας, της προβολής και της διάδοσης των αποτελεσμάτων του προγράμματος σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 202X/XXXX, ο οποίος θεσπίζει τους κανόνες για την παρακολούθηση των δαπανών και το πλαίσιο επιδόσεων για τον προϋπολογισμό, μεταξύ άλλων τους κανόνες που εφαρμόζονται σε όλα τα προγράμματα της Ένωσης, όπως εκείνους που αφορούν την ενημέρωση, την επικοινωνία και την προβολή, συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα των υποχρεώσεων για τους δικαιούχους και τους εταίρους υλοποίησης.

³⁴ Απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2021, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου (Απόφαση για τη

χώρες και εδάφη είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση, με την επιφύλαξη των κανόνων και των στόχων του προγράμματος και των ενδεχόμενων συμφωνιών που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος.

- (38) Η συμμετοχή τρίτων χωρών στον ειδικό στόχο «Οπτικοακουστικός τομέας» προϋποθέτει ορισμένο επίπεδο αμοιβαιότητας και κανονιστικής ευθυγράμμισης. Για τον λόγο αυτόν, η κατάσταση των οικείων αγορών οπτικοακουστικών μέσων, η εγγύτητα των νομικών πλαισίων τους προς το κεκτημένο της Ένωσης για τα οπτικοακουστικά μέσα, ειδικότερα προς την οδηγία 2010/13/ΕΕ, και η πρόσβαση στα οικεία καθεστώτα στήριξης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη σύναψη συμφωνιών σύνδεσης. Είναι κάτι που έχει ιδιαίτερη σημασία για άλλες ευρωπαϊκές χώρες, τα οπτικοακουστικά έργα των οποίων επωφελούνται από τις διατάξεις της οδηγίας 2010/13/ΕΕ που προωθούν τα ευρωπαϊκά έργα, ιδίως το σύστημα ποσοστώσεων. Στην ειδική περίπτωση των προσχωρουσών χωρών, των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μελών, η απαίτηση ευθυγράμμισης των εθνικών νομοθεσιών τους με την οδηγία 2010/13/ΕΕ είχε ήδη συμπεριληφθεί στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/818 για τη θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη». Η προϋπόθεση αυτή ήταν ένα αποτελεσματικό κίνητρο προκειμένου να επιταχύνουν τις εργασίες τους για τη συνολική ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ ενόψει της προσχώρησης.
- (39) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω του διακρατικού χαρακτήρα των προκλήσεων, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 της ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτών των στόχων.
- (40) Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζεται το πρόγραμμα για την περίοδο 2028 έως 2034, το οποίο διαδέχεται τα προγράμματα που θεσπίστηκαν με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2021/692 και (ΕΕ) 2021/818 για την περίοδο 2021 έως 2027. Οι κανονισμοί (ΕΕ) 2021/692 και (ΕΕ) 2021/818 θα πρέπει, συνεπώς, να καταργηθούν,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Κεφάλαιο I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζεται το πρόγραμμα «AgoraEU» (στο εξής: πρόγραμμα) και καθορίζονται οι στόχοι του προγράμματος, ο προϋπολογισμός του για την περίοδο 2028-2034, οι μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης και οι κανόνες χορήγησης της εν λόγω χρηματοδότησης.

σύνδεση YXE-EE, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας) (ΕΕ L 355 της 7.10.2021, σ. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύει ο ακόλουθος ορισμός:

«διαδικασία ανάθεσης/χορήγησης/απονομής»: διαδικασία ανάθεσης/χορήγησης/απονομής, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 3) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, καθώς και διαδικασίες για την ανάθεση της υλοποίησης και της παροχής στήριξης μέσω χρηματοδοτικών μέσων, για τη χορήγηση δημοσιονομικής εγγύησης ή για την παροχή στήριξης στο πλαίσιο της δημοσιονομικής εγγύησης.

Στόχοι του προγράμματος

- (1) Οι γενικοί στόχοι του προγράμματος είναι η προώθηση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας και κληρονομιάς, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας, ιδίως της βιομηχανίας των μέσων ενημέρωσης και της οπτικοακουστικής βιομηχανίας, η διαφύλαξη της καλλιτεχνικής ελευθερίας και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, καθώς και η προστασία και η προώθηση της ισότητας, της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, των δικαιωμάτων και των αξιών που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες και στον Χάρτη, ώστε με αυτόν τον τρόπο να ενισχυθούν η δημοκρατική συμμετοχή και η κοινωνική ανθεκτικότητα εντός της Ένωσης.
- (2) Βάσει των γενικών στόχων που ορίζονται στην παράγραφο 1, το πρόγραμμα περιλαμβάνει τα ακόλουθα σκέλη, στο πλαίσιο των οποίων υλοποιούνται οι ακόλουθοι ειδικοί στόχοι:
 - α) το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» — σκέλος «Πολιτισμός»:
 - i. συμβάλλει στη διασυνοριακή πολιτιστική δημιουργία, συνεργασία, συμμετοχή και προσβασιμότητα, καθώς και στη διασυνοριακή κυκλοφορία ποικίλων πολιτιστικών έργων, με την παράλληλη ενίσχυση της κοινωνικής, οικονομικής και διεθνούς διάστασης των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας (στο εξής: ειδικός στόχος «Πολιτισμός»).
 - β) το σκέλος «MEDIA+»:
 - i. συμβάλλει στην πολιτιστική πολυμορφία και ανταγωνιστικότητα της οπτικοακουστικής βιομηχανίας και της βιομηχανίας βιντεοπαιχνιδιών, ιδίως με την ενίσχυση της δημιουργίας και της διασυνοριακής διανομής ευρωπαϊκού περιεχομένου και της πρόσβασης των πολιτών σε αυτό (στο εξής: ειδικός στόχος «Οπτικοακουστικός τομέας»).

- ii. συμβάλλει στην ελευθερία, τη βιωσιμότητα και την πολυμορφία του οικοσυστήματος πληροφοριών της Ένωσης, ιδίως στηρίζοντας την ελεύθερη και ανεξάρτητη δημοσιογραφία και τα ειδησεογραφικά μέσα ενημέρωσης, ενισχύοντας την πρόσβαση των πολιτών σε αξιόπιστες πληροφορίες και καταπολεμώντας την παραπληροφόρηση (στο εξής: ειδικός στόχος «Ειδήσεις»);
- γ) το σκέλος «Δημοκρατία, πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (στο εξής: CERV+):
- i. συμβάλλει στην προστασία και την προώθηση τόσο των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων όσο και των δικαιωμάτων των πολιτών της Ένωσης που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες, συμπεριλαμβανομένης της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών, καθώς και στην ενίσχυση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών (στο εξής: ειδικός στόχος «Δικαιώματα, ισότητα, πολίτες και κοινωνία των πολιτών»);
 - ii. συμβάλλει στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας, της βίας κατά των παιδιών και άλλων ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο να υποστούν τέτοιου είδους βία (στο εξής: ειδικός στόχος του προγράμματος «Δάφνη»);
 - iii. συμβάλλει στην ενίσχυση της δημοκρατικής συμμετοχής και στην προάσπιση του κράτους δικαίου (στο εξής: ειδικός στόχος «Δημοκρατική συμμετοχή και κράτος δικαίου»).
- (3) Για τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου και την ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ των σκελών που αναφέρονται στην παράγραφο 2, το πρόγραμμα στηρίζει διατομεακές και οριζόντιες δραστηριότητες που συμβάλλουν στην επίτευξη του γενικού στόχου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ιδίως αναπτύσσοντας συνέργειες μεταξύ των τομέων του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και της συμμετοχής στα κοινά και προωθώντας τη διατομεακή συνεργασία και καινοτομία.

Κεφάλαιο II

Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» — Σκέλος «Πολιτισμός»

Άρθρο 4

Πολιτισμός

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» — σκέλος «Πολιτισμός», ο ειδικός στόχος «Πολιτισμός», ο οποίος καλύπτει τους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας, επικεντρώνεται:

- α) στην ενίσχυση της διασυνοριακής δημιουργίας, της συνεργασίας και των ανταλλαγών σε διάφορες μορφές, μεταξύ άλλων μέσω της κινητικότητας των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας, της φιλοξενίας καλλιτεχνών, καθώς και των συμπράξεων μεταξύ οργανισμών κάθε μεγέθους·
- β) στη βελτίωση της πρόσβασης και της συμμετοχής στον τομέα του πολιτισμού και στην πολιτιστική κληρονομιά για όλους, ιδίως για τους νέους, και στην ενίσχυση της κοινωνικής ανθεκτικότητας και της κοινωνικής συνοχής, ιδίως της διαγενεακής δικαιοσύνης, της ισότητας και της πολυμορφίας, μέσω της πολιτιστικής δραστηριοποίησης·
- γ) στη στήριξη της κυκλοφορίας, της διανομής, της προώθησης και της προβολής ποικίλου ευρωπαϊκού πολιτιστικού περιεχομένου μέσω διαφόρων διαύλων σε ολόκληρη την Ένωση και διεθνώς, μεταξύ άλλων μέσω ευρωπαϊκών πλατφορμών για αναδυόμενους καλλιτέχνες, στήριξης σε οντότητες που αποσκοπούν στην κατάρτιση και την προώθηση νέων καλλιτεχνών, βραβείων που προωθούν το καλλιτεχνικό ταλέντο και την καλλιτεχνική αριστεία, πρωτοβουλιών για περιοδείες, φεστιβάλ, και της μετάφρασης·
- δ) στην ενίσχυση της ικανότητας και των δεξιοτήτων στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας για την προώθηση της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας και τη διαχείριση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης δικτύων πολιτιστικών και δημιουργικών οργανισμών, δραστηριοτήτων κατάρτισης και μάθησης από ομοτίμους·
- ε) στην προώθηση της ανάπτυξης της πολιτιστικής πολιτικής μέσω της συνεργασίας και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών σε επίπεδο Ένωσης και στη βελτίωση της βάσης τεκμηρίωσης μέσω ενισχυμένων δράσεων συλλογής και ανάλυσης δεδομένων και πιλοτικών δράσεων·
- στ) στην ενίσχυση των διεθνών πολιτιστικών σχέσεων της Ένωσης και στη συμβολή στην επίτευξη των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης μέσω της πολιτιστικής συνεργασίας·
- ζ) στη στήριξη της εφαρμογής των αποφάσεων αριθ. 445/2014/ΕΕ³⁵ και αριθ. 1194/2011/ΕΕ³⁶ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ένωσης.

Η υλοποίηση του ειδικού στόχου «Πολιτισμός» πραγματοποιείται με πλήρη σεβασμό της καλλιτεχνικής ελευθερίας και της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων και συμβάλλει στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας.

³⁵ Απόφαση αριθ. 445/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τη θέσπιση δράσης της Ένωσης όσον αφορά τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033 και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1622/2006/ΕΚ (ΕΕ L 132 της 3.5.2014, σ. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445(1)/oj)). .

³⁶ Απόφαση αριθ. 1194/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τη θέσπιση δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΕΕ L 303 της 22.11.2011, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/1194/oj>). .

Κεφάλαιο III

Σκέλος MEDIA+

Άρθρο 5

Οπτικοακουστικός τομέας

Στο πλαίσιο του σκέλους MEDIA+, ο ειδικός στόχος «Οπτικοακουστικός τομέας» επικεντρώνεται:

- α) στη στήριξη της δημιουργίας ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων σε πολλές μορφές και είδη, με δυνατότητα προσέγγισης ποικίλων ακροατηρίων σε διασυνοριακό επίπεδο·
- β) στην προώθηση της διασυνοριακής κυκλοφορίας, διανομής, προβολής και ορατότητας των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων σε όλα τα μέσα σε ολόκληρη την Ένωση και διεθνώς, μεταξύ άλλων μέσω συντονισμένων στρατηγικών διανομής, εργαλείων προώθησης και εμπορίας·
- γ) στη δημιουργία ακροατηρίων για τα ευρωπαϊκά οπτικοακουστικά έργα, μεταξύ άλλων μέσω ενός δικτύου ευρωπαϊκών κινηματογράφων, φεστιβάλ και εκστρατειών προβολής, και στην προσέγγιση ιδιαίτερα των νέων Ευρωπαίων και των υποεξυπηρετούμενων κοινοτήτων·
- δ) στη στήριξη της ανάπτυξης και της δημιουργίας πρωτοτύπων ευρωπαϊκών βιντεοπαιχνιδιών και εμβυθιστικού περιεχομένου, μεταξύ άλλων μέσω δοκιμών σε επίπεδο αγοράς, στρατηγικών προώθησης και ανακαλυψιμότητας προσανατολισμένων στο κοινό και μέσω διανομής σε όλες τις πλατφόρμες·
- ε) στην ενίσχυση της ανάπτυξης ταλέντων, στη στήριξη της πρόσβασης σε χρηματοδότηση, των ανταλλαγών και της δικτύωσης μεταξύ επιχειρήσεων, της υιοθέτησης καινοτόμων εργαλείων και επιχειρηματικών μοντέλων και των πολυμεσικών στρατηγικών εκμετάλλευσης της διανοητικής ιδιοκτησίας, ειδικότερα ως απάντηση στις μεταβολές σε επίπεδο δημιουργίας, αγοράς και τεχνολογίας·
- στ) στην προώθηση του πολιτικού διαλόγου, της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, καθώς και της καταβολής της συνδρομής μέλους εκ μέρους της Ένωσης στο Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο του Οπτικοακουστικού Τομέα·
- ζ) στη συμβολή στην εφαρμογή της οδηγίας 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁷.

³⁷ Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά

Η υλοποίηση του ειδικού στόχου «Οπτικοακουστικός τομέας» πραγματοποιείται με πλήρη σεβασμό της καλλιτεχνικής ελευθερίας και με διασφάλιση της συνεργασίας μεταξύ οντοτήτων από κράτη μέλη με διαφορετικές οπτικοακουστικές ικανότητες.

Άρθρο 6

Ειδήσεις

Στο πλαίσιο του σκέλους MEDIA+, ο ειδικός στόχος «Ειδήσεις» επικεντρώνεται στα εξής:

- α) στην προστασία των ειδησεογραφικών μέσων ενημέρωσης και των δημοσιογράφων, ιδίως όταν αντιμετωπίζουν απειλές, στην παρακολούθηση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των κινδύνων κατά της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά και στην προώθηση δημοσιογραφικών και συντακτικών προτύπων·
- β) στην ενίσχυση της παραγωγής, της διανομής και της κατανάλωσης επαγγελματικού δημοσιογραφικού περιεχομένου, μεταξύ άλλων της κάλυψης σχετικών με την Ευρωπαϊκή Ένωση θεμάτων, της ερευνητικής δημοσιογραφίας, των τοπικών ειδήσεων και των μέσων ενημέρωσης δημόσιου συμφέροντος·
- γ) στη στήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού των ειδησεογραφικών οργανισμών, καινοτόμων πρακτικών, νέων μοντέλων παραγωγής, διανομής και επιχειρήσεων, στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση, στην ενθάρρυνση διασυνοριακών δραστηριοτήτων και στην επανειδίκευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων των επαγγελματιών των ειδησεογραφικών μέσων ενημέρωσης·
- δ) στη βελτίωση της συνεργασίας και στην προώθηση μέτρων που αποσκοπούν στην παρακολούθηση και τη διαφύλαξη του διαδικτυακού χώρου πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων του εντοπισμού και της καταπολέμησης της παραπληροφόρησης, καθώς και της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό, συμβάλλοντας έτσι στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε ολόκληρη την Ένωση·
- ε) στην προώθηση δραστηριοτήτων ψηφιακού γραμματισμού και γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης, ώστε οι πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των νέων, να μπορούν να χρησιμοποιούν το οικοσύστημα πληροφοριών και να αναπτύσσουν κριτική αντίληψη αυτού·
- στ) στην ενίσχυση του διαλόγου πολιτικής, της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων και της ανάπτυξης κοινών προτύπων, μεταξύ άλλων μέσω της υποστήριξης του έργου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Υπηρεσιών Μέσων Ενημέρωσης.

με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

Η υλοποίηση του ειδικού στόχου «Ειδήσεις» πραγματοποιείται με πλήρη σεβασμό της συντακτικής ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης και των επαγγελματικών προτύπων.

Κεφάλαιο IV

Σκέλος CERV+

Άρθρο 7

Δικαιώματα, ισότητα, πολίτες και κοινωνία των πολιτών

Στο πλαίσιο του σκέλους CERV+, ο ειδικός στόχος «Δικαιώματα, ισότητα, πολίτες και κοινωνία των πολιτών» επικεντρώνεται:

- α) στην προώθηση της ισότητας και στην πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς και κάθε μορφής ρατσισμού και μισαλλοδοξίας·
- β) στην προώθηση της ισότητας των φύλων, της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου και της χειραφέτησης των γυναικών και στην προστασία και την προαγωγή της πλήρους άσκησης των δικαιωμάτων των γυναικών·
- γ) στην προώθηση της προσβασιμότητας και στην προστασία και προαγωγή των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, στη στήριξη της εφαρμογής από την ΕΕ της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία·
- δ) στην προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού·
- ε) στην προστασία και προώθηση της ελευθερίας της έκφρασης, του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και των δικαιωμάτων στον ψηφιακό χώρο·
- στ) στην καλλιέργεια ενός δυναμικού χώρου της κοινωνίας των πολιτών, μέσω της ανάπτυξης των ικανοτήτων και της χρηματοδότησης των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και άλλων σχετικών φορέων, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε όλα τα επίπεδα για την προστασία, την προώθηση και την ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στη Συνθήκη, στην προώθηση της δημοκρατικής ανθεκτικότητας της ΕΕ, της απαγόρευσης των διακρίσεων, της ισότητας και γενικότερα των αξιών της Ένωσης, όπως ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων, το κράτος δικαίου και η δημοκρατία, καθώς και στην προστασία του Χάρτη και στην προώθηση του σεβασμού για αυτόν.

Άρθρο 8

Πρόγραμμα «Δάφνη»

Στο πλαίσιο του σκέλους CERV+, ο ειδικός στόχος του προγράμματος «Δάφνη» επικεντρώνεται:

- α) στην πρόληψη, την αντιμετώπιση και την καταπολέμηση σε όλα τα επίπεδα όλων των μορφών έμφυλης βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών, της ενδοοικογενειακής βίας και της βίας κατά των παιδιών, των νέων και των ηλικιωμένων, των ατόμων ΛΟΑΤΚΙ, των ατόμων με αναπηρία και άλλων ομάδων κινδύνου·
- β) στην προστασία και την υποστήριξη όλων των άμεσων και έμμεσων θυμάτων και επιζώντων βίας, όπως αναφέρεται στο στοιχείο α)·
- γ) στη στήριξη της επίτευξης στην Ένωση των στόχων της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.

Άρθρο 9

Δημοκρατική συμμετοχή και κράτος δικαίου

Στο πλαίσιο του σκέλους CERV+, ο ειδικός στόχος «Δημοκρατική συμμετοχή και κράτος δικαίου» του προγράμματος επικεντρώνεται:

- α) στην προστασία και την προαγωγή των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης, καθώς και της δραστηριοποίησης και της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης, και στη στήριξη ανοικτών, ανθεκτικών, βασιζόμενων στα δικαιώματα και ισότιμων κοινωνιών που βασίζονται στο κράτος δικαίου·
- β) στη στήριξη ελεύθερων, δίκαιων, ανθεκτικών, προσβάσιμων και συμπεριληπτικών εκλογικών και δημοκρατικών διαδικασιών·
- γ) στην προώθηση της ευαισθητοποίησης των πολιτών για τα κοινά και της καλύτερης κατανόησης της Ένωσης, της κοινής ιστορίας της, της μνήμης και της πολυμορφίας της για την ενίσχυση της αμοιβαίας κατανόησης και ανεκτικότητας.

Κεφάλαιο V

Διατομεακές και οριζόντιες προτεραιότητες και δραστηριότητες

Άρθρο 10

Βάσει των γενικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3, το πρόγραμμα στηρίζει τις ακόλουθες διατομεακές και οριζόντιες προτεραιότητες και δραστηριότητες:

- α) διατομεακή συνεργασία και καινοτομία σε όλους τους τομείς του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και της συμμετοχής στα κοινά, και προστασία της ακεραιότητας του δημόσιου λόγου, έτσι ώστε να ενισχυθούν η δημοκρατική ανθεκτικότητα, η κοινωνική ετοιμότητα και η συμμετοχή στον τομέα του πολιτισμού και στα κοινά·

- β) υπεύθυνη χρήση καινοτόμων εργαλείων και τεχνολογιών περιεχομένου, ιδίως της τεχνητής νοημοσύνης, και ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων μέσω διατομεακών προσεγγίσεων·
- γ) δράσεις για την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την παρακολούθηση της σχετικής νομοθεσίας και πολιτικής της Ένωσης στους τομείς του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και της συμμετοχής στα κοινά, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, μέσω της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αρχών και των ενδιαφερόμενων μερών·
- δ) σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [για τις επιδόσεις], την προώθηση του προγράμματος και των ευκαιριών χρηματοδότησης που παρέχει, μεταξύ άλλων μέσω των γραφείων του προγράμματος, ώστε με αυτόν τον τρόπο να ενισχυθούν η εμβέλεια, η προβολή και η διάδοση των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Η χρηματοδότηση των διατομεακών και των οριζόντιων προτεραιοτήτων και δραστηριοτήτων καθορίζεται από τη φύση και το πεδίο εφαρμογής τους.

Κεφάλαιο VI

Δημοσιονομικές διατάξεις

Άρθρο 11

Προϋπολογισμός

1. Το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος για την περίοδο 2028-2034 ορίζεται σε 8 582 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.
2. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δραστηριότητες οι οποίες εκτείνονται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη μπορούν να κατανέμονται σε περισσότερα οικονομικά έτη σε ετήσιες δόσεις.
3. Μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό της Ένωσης πιστώσεις για την περίοδο μετά το 2034 ώστε να καλυφθούν οι αναγκαίες δαπάνες και να καταστεί δυνατή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του προγράμματος.
4. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και τα ποσά των πρόσθετων πόρων που αναφέρονται στο άρθρο 12 μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για την παροχή τεχνικής και διοικητικής βοήθειας με σκοπό την υλοποίηση του προγράμματος, όπως για δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, λογιστικών και άλλων ελέγχων και αξιολόγησης, θεσμικών συστημάτων και πλατφορμών τεχνολογίας πληροφοριών, δραστηριοτήτων ενημέρωσης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της θεσμικής επικοινωνίας σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, καθώς και για την παροχή κάθε άλλης τεχνικής και διοικητικής βοήθειας ή για δαπάνες σχετικές με το προσωπικό με τις οποίες επιβαρύνεται η Επιτροπή για τη διαχείριση του προγράμματος.

Πρόσθετοι πόροι

1. Τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης, οι τρίτες χώρες, οι διεθνείς οργανισμοί, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη μπορούν να καταβάλλουν πρόσθετες χρηματοδοτικές ή μη χρηματοδοτικές συνεισφορές στο πρόγραμμα. Οι πρόσθετες χρηματοδοτικές συνεισφορές συνιστούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο α), δ) ή ε) ή του άρθρου 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
2. Οι πόροι που διατίθενται στα κράτη μέλη υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης μπορούν, κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, να διατεθούν στο πρόγραμμα. Οι εν λόγω πόροι εκτελούνται άμεσα ή έμμεσα από την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Προστίθενται στο ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού. Οι πόροι αυτοί χρησιμοποιούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους. Όταν η Επιτροπή δεν έχει αναλάβει νομική δέσμευση στο πλαίσιο άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης για πρόσθετα ποσά που διατίθενται κατ' αυτόν τον τρόπο στο πρόγραμμα, τα αντίστοιχα μη δεσμευμένα ποσά μπορούν, κατόπιν αιτήματος του οικείου κράτους μέλους, να μεταφερθούν και πάλι σε ένα ή περισσότερα αντίστοιχα προγράμματα-πηγή ή στα διάδοχά τους προγράμματα.

Εναλλακτική, συνδυασμένη και σωρευτική χρηματοδότηση

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται σε συνέργεια με άλλα προγράμματα της Ένωσης. Μια δράση που έχει λάβει συνεισφορά της Ένωσης από άλλο πρόγραμμα μπορεί επίσης να λάβει συνεισφορά στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος. Οι κανόνες του σχετικού προγράμματος της Ένωσης εφαρμόζονται στην αντίστοιχη συνεισφορά ή μπορεί να εφαρμοστεί ενιαίο σύνολο κανόνων σε όλες τις συνεισφορές και να συναφθεί ενιαία νομική δέσμευση. Εάν το σύνολο των συνεισφορών της Ένωσης παρέχεται βάσει επιλέξιμων δαπανών, η σωρευτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης και μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία σύμφωνα με τα έγγραφα που καθορίζουν τους όρους στήριξης.
2. Οι διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής στο πλαίσιο του προγράμματος μπορούν να διεξάγονται από κοινού υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση με κράτη μέλη, θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμούς, διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη (στο εξής: εταίροι της διαδικασίας από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής), υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται σε ενιαίο σύνολο κανόνων και έχουν ως αποτέλεσμα τη σύναψη ενιαίων νομικών δεσμεύσεων. Για τον σκοπό αυτόν, οι εταίροι της διαδικασίας από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής μπορούν να διαθέσουν πόρους στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 12 του παρόντος κανονισμού, ή να επιφορτιστούν με την εκτέλεση της εν λόγω διαδικασίας, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Στις διαδικασίες από κοινού

ανάθεσης/χορήγησης/απονομής, εκπρόσωποι των εταίρων στην εν λόγω διαδικασία μπορούν επίσης να είναι μέλη της επιτροπής αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 153 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

Άρθρο 14

Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα

1. Το πρόγραμμα μπορεί να είναι ανοικτό στη συμμετοχή των ακόλουθων τρίτων χωρών, μέσω πλήρους ή μερικής σύνδεσης, σύμφωνα με τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 3 και σύμφωνα με τις σχετικές διεθνείς συμφωνίες ή τυχόν αποφάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο των εν λόγω συμφωνιών και εφαρμόζονται:
 - α) στα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, καθώς και στα πολύ μικρά ευρωπαϊκά κράτη·
 - β) στις προσχωρούσες χώρες, τις υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη·
 - γ) στις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας·
 - δ) σε άλλες τρίτες χώρες.
 2. Οι συμφωνίες σύνδεσης για τη συμμετοχή στα προγράμματα:
 - α) διασφαλίζουν δίκαιη ισορροπία όσον αφορά τις συνεισφορές και τα οφέλη της τρίτης χώρας που συμμετέχει στα προγράμματα·
 - β) καθορίζουν τους όρους συμμετοχής στο πρόγραμμα της Ένωσης συμπεριλαμβανομένου του υπολογισμού των χρηματοδοτικών συνεισφορών —οι οποίες συνίστανται σε επιχειρησιακή συνεισφορά και τέλος συμμετοχής— στο πρόγραμμα και στις γενικές διοικητικές δαπάνες του·
 - γ) δεν παρέχουν στην τρίτη χώρα καμία εξουσία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος·
 - δ) εγγυώνται τα δικαιώματα της Ένωσης για τη διασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και την προστασία των οικονομικών της συμφερόντων·
 - ε) κατά περίπτωση, διασφαλίζουν την προστασία των συμφερόντων ασφάλειας και δημόσιας τάξης της Ένωσης.
- Για τους σκοπούς του στοιχείου δ), η τρίτη χώρα παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται βάσει των κανονισμών (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και εγγυάται ότι οι αποφάσεις αναγκαστικής εκτέλεσης που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση βάσει του άρθρου 299 της ΣΛΕΕ, καθώς και οι αποφάσεις και οι διατάξεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι εκτελεστές.
3. Οι συμφωνίες σύνδεσης για την παροχή της δυνατότητας συμμετοχής στον ειδικό στόχο «Οπτικοακουστικός τομέας» που αναφέρεται στο άρθρο 3 λαμβάνουν υπόψη την κατάσταση της αγοράς οπτικοακουστικών μέσων στην εκάστοτε χώρα, συμπεριλαμβανομένης της εγγύτητας του νομικού πλαισίου της προς το κεκτημένο της Ένωσης για τα οπτικοακουστικά μέσα και την πρόσβαση στα ισοδύναμα καθεστώτα στήριξης, ιδίως όσον αφορά άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Στο πλαίσιο των συμφωνιών που συνάπτονται με τις χώρες που αναφέρονται στην παράγραφο 1

στοιχείο β) απαιτείται η ευθυγράμμιση του εθνικού τους δικαίου με την οδηγία 2010/13/ΕΕ για την παροχή της δυνατότητας συμμετοχής στον ειδικό στόχο «Οπτικοακουστικός τομέας».

Άρθρο 15

Υλοποίηση και μορφές της ενωσιακής χρηματοδότησης

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση με τις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του εν λόγω κανονισμού.
1. Η ενωσιακή χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται υπό οποιαδήποτε μορφή, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, ιδίως με επιχορηγήσεις, βραβεία, προμήθειες και μη χρηματοοικονομικές δωρεές.
2. Όταν η ενωσιακή στήριξη παρέχεται με τη μορφή δημοσιονομικής εγγύησης ή χρηματοδοτικού μέσου, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες συνδυάζεται με μη επιστρεπτέα στήριξη σε συνδυαστική πράξη, παρέχεται αποκλειστικά μέσω του μέσου InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας και εκτελείται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες του εν λόγω μέσου μέσω συμφωνιών που συνάπτονται για αυτό το είδος στήριξης στο πλαίσιο του μέσου InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας.
3. Η στήριξη της Ένωσης με τη μορφή δημοσιονομικής εγγύησης παρέχεται εντός του μέγιστου ποσού της δημοσιονομικής εγγύησης που καθορίζεται από τον κανονισμό για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας.
4. Όταν το πρόγραμμα χρησιμοποιεί το μέσο InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας, παρέχει τις προβλέψεις για τη δημοσιονομική εγγύηση και τη χρηματοδότηση για τα χρηματοδοτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες συνδυάζονται με μη επιστρεπτέα στήριξη με τη μορφή συνδυαστικής πράξης.
5. Όταν η ενωσιακή χρηματοδότηση παρέχεται υπό τη μορφή επιχορήγησης, η χρηματοδότηση παρέχεται ως χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες ή, κατά περίπτωση, με τη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Η χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται υπό μορφή επιστροφής των πραγματικών επιλέξιμων δαπανών μόνο όταν οι στόχοι μιας δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν διαφορετικά.
6. Για τους σκοπούς του άρθρου 153 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η επιτροπή αξιολόγησης μπορεί να απαρτίζεται εν μέρει ή εν όλω από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.
7. Οι οντότητες που υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» — σκέλος «Πολιτισμός» και έχουν εισπράξει πάνω από το 50 % των ετήσιων εσόδων τους από δημόσιες πηγές κατά την τελευταία διετία θεωρείται ότι διαθέτουν την αναγκαία οικονομική, επαγγελματική και διοικητική ικανότητα για την εκτέλεση δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του προγράμματος. Δεν απαιτείται να υποβάλουν περαιτέρω τεκμηρίωση προκειμένου να αποδείξουν την ικανότητα αυτή.

Άρθρο 16

Επιλεξιμότητα

1. Καθορίζονται κριτήρια επιλεξιμότητας για να υποστηριχθεί η επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τα οποία εφαρμόζονται σε όλες τις διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής στο πλαίσιο του προγράμματος.
2. Στο πλαίσιο διαδικασιών ανάθεσης/χορήγησης/απονομής υπό άμεση και έμμεση διαχείριση, μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες νομικές οντότητες μπορούν να είναι επιλέξιμες για τη χορήγηση ή τη λήψη στήριξης της Ένωσης:
 - α) οντότητες εγκατεστημένες σε κράτη μέλη·
 - β) οντότητες εγκατεστημένες σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα·
 - γ) διεθνείς οργανισμοί·
 - δ) άλλες οντότητες εγκατεστημένες σε μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες, όταν η χρηματοδότηση των εν λόγω οντοτήτων είναι απαραίτητη για την υλοποίηση της δράσης και συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3.
3. Επιπλέον των προβλεπόμενων στο άρθρο 168 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι συνδεδεμένες τρίτες χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού μπορούν, κατά περίπτωση, να συμμετέχουν και να επωφελούνται από τους μηχανισμούς προμήθειας που καθορίζονται στο άρθρο 168 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Οι κανόνες που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στις συμμετέχουσες συνδεδεμένες τρίτες χώρες.
4. Οι διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής που επηρεάζουν την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, ιδίως όσον αφορά στρατηγικούς πόρους και συμφέροντα της Ένωσης ή των κρατών μελών της, υπόκεινται σε περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 136 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
5. Στο πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 110 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 μπορεί να διευκρινίζονται περαιτέρω τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό ή να καθορίζονται πρόσθετα κριτήρια επιλεξιμότητας για συγκεκριμένες δράσεις.
6. Μπορεί να χορηγηθεί επιδότηση λειτουργίας χωρίς πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Φορέων Ισότητας (Equinet) για την κάλυψη δαπανών που συνδέονται με το μόνιμο πρόγραμμα εργασίας του Equinet.

Άρθρο 17

Πρόγραμμα εργασίας

Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω των προγραμμάτων εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 110 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Τα προγράμματα εργασίας καθορίζουν, κατά περίπτωση, τις δραστηριότητες και τα σχετικά ποσά της ενωσιακής στήριξης που θα εκτελεστούν μέσω του μέσου InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας.

Κεφάλαιο VII

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 18

Κατάργηση

Οι κανονισμοί (ΕΕ) 2021/692 και (ΕΕ) 2021/818 καταργούνται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2028.

Άρθρο 19

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των οικείων δράσεων, μέχρι τη λήξη τους, στο πλαίσιο των κανονισμών (ΕΕ) 2021/692 και (ΕΕ) 2021/818, οι οποίοι εξακολουθούν να εφαρμόζονται στις εν λόγω δράσεις μέχρι τη λήξη τους.
2. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα μπορεί επίσης να καλύπτει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που είναι αναγκαίες για την εξασφάλιση της μετάβασης στο πρόγραμμα από τα μέτρα που θεσπίστηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/692 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/81.

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2028.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1.	ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ	3
1.1.	Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας	3
1.2.	Σχετικοί τομείς πολιτικής.....	3
1.3.	Στόχοι.....	3
1.3.1.	Γενικοί στόχοι	3
1.3.2.	Ειδικοί στόχοι.....	3
1.3.3.	Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις.....	3
1.3.4.	Δείκτες επιδόσεων.....	3
1.4.	Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:.....	4
1.5.	Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας	4
1.5.1.	Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας.....	4
1.5.2.	Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή δράση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.....	4
1.5.3.	Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος	4
1.5.4.	Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα.....	5
1.5.5.	Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής.....	5
1.6.	Διάρκεια της πρότασης/πρωτοβουλίας και των δημοσιονομικών επιπτώσεών της.....	6
1.7.	Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού	6
2.	ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	8
2.1.	Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων	8
2.2.	Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου	8
2.2.1.	Αιτιολόγηση των μεθόδων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της στρατηγικής ελέγχου που προτείνονται	8
2.2.2.	Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους.....	8
2.2.3.	Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)	8
2.3.	Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας	9

3.	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ	10
3.1.	Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.....	10
3.2.	Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις	12
3.2.1.	Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις12	
3.2.1.1.	Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	12
3.2.1.2.	Πιστώσεις από εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό	17
3.2.2.	Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από επιχειρησιακές πιστώσεις.....	22
3.2.3.	Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις .	24
3.2.3.1.	Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	24
3.2.3.2.	Πιστώσεις από εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό	24
3.2.3.3.	Σύνολο πιστώσεων.....	24
3.2.4.	Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους	25
3.2.4.1.	Χρηματοδοτούμενες από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό.....	25
3.2.4.2.	Χρηματοδοτούμενες από εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό	26
3.2.4.3.	Σύνολο εκτιμώμενων αναγκών σε ανθρώπινους πόρους.....	26
3.2.5.	Επισκόπηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επενδύσεις ψηφιακής τεχνολογίας	28
3.2.6.	Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.....	28
3.2.7.	Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση	28
3.3.	Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα.....	29
4.	ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	29
4.1.	Απαιτήσεις ψηφιακής σημασίας	30
4.2.	Δεδομένα.....	30
4.3.	Ψηφιακές λύσεις	31
4.4.	Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας.....	31
4.5.	Μέτρα στήριξης της ψηφιακής εφαρμογής.....	32

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «AgoraEU» για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/692 και (ΕΕ) 2021/818

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Πολιτισμός, οπτικοακουστικός τομέας και μέσα ενημέρωσης, θεμελιώδη δικαιώματα, ισότητα και απαγόρευση των διακρίσεων, κράτος δικαίου, κοινωνία των πολιτών, δημοκρατική συμμετοχή.

1.3. Στόχοι

1.3.1. Γενικοί στόχοι

Οι γενικοί στόχοι του προγράμματος είναι η προώθηση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας και κληρονομιάς, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας, ιδίως της βιομηχανίας των μέσων ενημέρωσης και της οπτικοακουστικής βιομηχανίας, η διαφύλαξη της καλλιτεχνικής ελευθερίας και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, καθώς και η προστασία και η προώθηση της ισότητας, της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, των δικαιωμάτων και των αξιών που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες και στον Χάρτη, ώστε με αυτόν τον τρόπο να ενισχυθούν η δημοκρατική συμμετοχή και η κοινωνική ανθεκτικότητα εντός της Ένωσης.

1.3.2. Ειδικοί στόχοι

Το πρόγραμμα θα στηρίζει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

α) συμβάλλει στη διασυνοριακή πολιτιστική δημιουργία, συνεργασία, συμμετοχή και προσβασιμότητα, καθώς και στη διασυνοριακή κυκλοφορία ποικίλων πολιτιστικών έργων, με την παράλληλη ενίσχυση της κοινωνικής, οικονομικής και διεθνούς διάστασης των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας (στο εξής: ειδικός στόχος «Πολιτισμός»).

β) συμβολή στην πολιτιστική πολυμορφία και ανταγωνιστικότητα της οπτικοακουστικής βιομηχανίας και της βιομηχανίας βιντεοπαιχνιδιών, ιδίως με την ενίσχυση της δημιουργίας και της διασυνοριακής διανομής ευρωπαϊκού περιεχομένου και της πρόσβασης των πολιτών σε αυτό (στο εξής: ειδικός στόχος «Οπτικοακουστικός τομέας»).

γ) συμβολή στην ελευθερία, τη βιωσιμότητα και την πολυμορφία του οικοσυστήματος πληροφοριών της Ένωσης, ιδίως με τη στήριξη της ελεύθερης και ανεξάρτητης δημοσιογραφίας και των ειδησεογραφικών μέσων ενημέρωσης, την ενίσχυση της πρόσβασης των πολιτών σε αξιόπιστες πληροφορίες και την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης (στο εξής: ειδικός στόχος «Ειδήσεις»).

δ) συμβολή στην προστασία και την προώθηση τόσο των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων όσο και των δικαιωμάτων των πολιτών της Ένωσης που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες, συμπεριλαμβανομένης της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών, καθώς και στην ενίσχυση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών (στο εξής: ειδικός στόχος «Δικαιώματα, ισότητα, πολίτες και κοινωνία των πολιτών»).

ε) συμβολή στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας, της βίας κατά των παιδιών και άλλων ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο να υποστούν τέτοιου είδους βία (στο εξής: ειδικός στόχος του προγράμματος «Δάφνη»).

στ) συμβολή στην ενίσχυση της δημοκρατικής συμμετοχής και στην προάσπιση του κράτους δικαίου (στο εξής: ειδικός στόχος «Δημοκρατική συμμετοχή και κράτος δικαίου»).

Για τη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου και την ενίσχυση των συνεργειών, το πρόγραμμα στηρίζει διατομεακές και οριζόντιες δραστηριότητες που συμβάλλουν στην επίτευξη των γενικών στόχων, ιδίως με την ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ των τομέων του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και της συμμετοχής στα κοινά και με την προώθηση της διατομεακής συνεργασίας και καινοτομίας.

1.3.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους στοχευόμενους δικαιούχους / τις στοχευόμενες ομάδες.

Το πρόγραμμα θα έχει θετικό αντίκτυπο στη διασυνοριακή πολιτιστική συνεργασία, την πολιτιστική συμμετοχή και προσβασιμότητα, καθώς και στην κυκλοφορία ποικίλων πολιτιστικών έργων. Ο σκοπός αυτός θα επιτευχθεί μέσω της προώθησης της συνεργασίας, της δημιουργίας, της δικτύωσης και της συγκέντρωσης εμπειριών στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας (ΤΠΔ), της στήριξης της κυκλοφορίας ποικίλου πολιτιστικού περιεχομένου και της πρόσβασης σε πολιτιστική ποικιλία και στην πολιτιστική κληρονομιά, καθώς και μέσω της στήριξης της κινητικότητας των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών των ΤΠΔ πέραν των εθνικών συνόρων. Οι δράσεις θα έχουν ως αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, οι ΤΠΔ να αποκτήσουν καλύτερα εφόδια για την αντιμετώπιση βασικών προκλήσεων, να ενισχυθεί το δημιουργικό δυναμικό των ΤΠΔ όσον αφορά την καλλιτεχνική ελευθερία, να ενισχυθεί η ποικιλία του πολιτιστικού περιεχομένου που κυκλοφορεί πέραν των εθνικών συνόρων, να αυξηθεί ο αριθμός των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών των ΤΠΔ που διευρύνουν τις προοπτικές σταδιοδρομίας τους, να αυξηθεί και να καταστεί πιο συμπεριληπτική η πρόσβαση σε μεγαλύτερη ποικιλία πολιτιστικού περιεχομένου και στην πολιτιστική κληρονομιά, να αυξηθούν οι διεθνείς πολιτιστικές συμπράξεις και ανταλλαγές, η ψηφιοποίηση, η πρόσβαση, η διαφύλαξη και η περαιτέρω χρήση της ψηφιακής κληρονομιάς.

Το πρόγραμμα θα έχει θετικό αντίκτυπο στη στήριξη, αφενός, της δημιουργίας, της κυκλοφορίας και της πρόσβασης σε οπτικοακουστικό περιεχόμενο και περιεχόμενο των μέσων ενημέρωσης της ΕΕ, και, αφετέρου, μιας ποικιλόμορφης αγοράς πληροφοριών. Η στήριξη των οπτικοακουστικών έργων θα συμβάλει στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής πολυμορφίας και ανταγωνιστικότητας, π.χ. μέσω συμπαραγωγών. Θα επιφέρει επίσης βελτιώσεις όσον αφορά τη δημιουργία, την κυκλοφορία και την πρόσβαση σε περιεχόμενο βιντεοπαιχνιδιών και θα προωθήσει την πολυμεσική εκμετάλλευση της διανοητικής ιδιοκτησίας. Η ακεραιότητα της αγοράς πληροφοριών της ΕΕ θα προστατεύεται μέσω της στήριξης της πολυφωνίας και της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης, της βιωσιμότητας και του γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης, καθώς και μέσω της ενίσχυσης της επίγνωσης της κατάστασης.

Το πρόγραμμα θα έχει θετικό αντίκτυπο στην προστασία και την προαγωγή των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και σε έναν ακμάζοντα χώρο της κοινωνίας των πολιτών. Οι δράσεις θα έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της προβολής και της ευαισθητοποίησης σχετικά με τα θεμελιώδη

δικαιώματα, τη μείωση των διακρίσεων και της παρενόχλησης. Θα έχουν επίσης ως αποτέλεσμα την προστασία των ατόμων, και ειδικότερα των γυναικών, των παιδιών και των ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο να υποστούν βία, και την υποστήριξη των θυμάτων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της. Οι πολίτες και οι οργανώσεις θα μπορούν να συμμετέχουν ουσιαστικά στην πολιτική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή των κοινωνιών τους. Οι πολίτες θα μπορούν να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους, να επιλέγουν τους πολιτικούς ηγέτες τους και να έχουν λόγο για το μέλλον τους.

1.3.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Οι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων για τους σκοπούς της παρακολούθησης της προόδου και των επιτευγμάτων του παρόντος προγράμματος θα αντιστοιχούν στους κοινούς δείκτες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [για τις επιδόσεις].

1.4. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

“νέα δράση

“ νέα δράση έπειτα από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια³⁸

☒ την παράταση υφιστάμενης δράσης

“ συγχώνευση ή επαναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Το πρόγραμμα θα συμβάλει στην αντιμετώπιση ειδικών και κοινών προκλήσεων και στην προώθηση συνεργειών στους τομείς του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και της συμμετοχής στα κοινά, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την ιδιαίτερη φύση και τις προκλήσεις των διαφόρων τομέων πολιτικής, τις διαφορετικές ομάδες-στόχους τους και τις ιδιαίτερες ανάγκες τους. Συγκεντρώνοντας τη στήριξη σε αυτούς τους τομείς, η Ένωση θα διαθέτει καλύτερα εφόδια προκειμένου να αντιμετωπίσει επαναλαμβανόμενες προτεραιότητες, αλλά και νέες και αναδυόμενες προτεραιότητες, όπως η προστασία των δημοκρατιών, των δικαιωμάτων και της ισότητας, η προώθηση ενός ευνοϊκού χώρου για την κοινωνία των πολιτών, η συμβολή στην πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία και στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, η ενίσχυση των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας και η αύξηση της ανθεκτικότητάς τους, η προώθηση της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης και η ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης των μέσων ενημέρωσης και των πολιτιστικών φορέων.

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την

³⁸

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

ενωσιακή δράση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Λόγοι ανάληψης δράσης σε ενωσιακό επίπεδο (εκ των προτέρων)

Η χρηματοδότηση την οποία προβλέπει το πρόγραμμα εστιάζεται σε δραστηριότητες στις οποίες η παρέμβαση της Ένωσης δύναται να προσφέρει προστιθέμενη αξία σε σύγκριση με τη μεμονωμένη δράση των κρατών μελών.

Ειδικότερα:

— Αντιμετώπιση των διακρατικών και των κοινών προκλήσεων (π.χ. συρρίκνωση των χώρων της κοινωνίας των πολιτών, απειλές κατά της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης, κατακερματισμός των τομέων του πολιτισμού, της δημιουργίας και των μέσων ενημέρωσης από τα εθνικά και γλωσσικά σύνορα): λόγω αυτών των προκλήσεων καθίσταται δύσκολη η μεμονωμένη αντιμετώπισή τους από τα κράτη μέλη σε επαρκές επίπεδο. Οι προσπάθειες σε επίπεδο ΕΕ διευκολύνουν τη συνεργασία, την ανάπτυξη ικανοτήτων, την αμοιβαία μάθηση και τη συγκέντρωση πόρων, την ανταλλαγή εμπειρογνώσεως και βέλτιστων πρακτικών.

— Η χρηματοδότηση και οι πολιτικές σε εθνικό επίπεδο δεν επαρκούν από μόνες τους για την προστασία και την προώθηση των αξιών και των δημοκρατικών προτύπων της ΕΕ ούτε για τη διαφύλαξη του χώρου της κοινωνίας των πολιτών. Η διαπίστωση αυτή ισχύει και όσον αφορά τη συνολική ανταγωνιστικότητα και πολυμορφία του τομέα των μέσων ενημέρωσης, του οπτικοακουστικού τομέα και άλλων πολιτιστικών και δημιουργικών τομέων.

— Η στήριξη της ΕΕ είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της πρόσβασης σε οπτικοακουστικό και πολιτιστικό περιεχόμενο σε όλα τα κράτη μέλη και για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

— Η στήριξη της ΕΕ καλύπτει την έλλειψη χρηματοδότησης και παρεχόμενων υπηρεσιών που δεν καλύπτεται σε επίπεδο κρατών μελών.

— Η δράση της ΕΕ είναι ζωτικής σημασίας για την προαγωγή των αξιών της Ένωσης σε διεθνές επίπεδο, με την εφαρμογή διεθνών προτύπων κατά τρόπο συνεκτικό με τις εσωτερικές πολιτικές.

Προστιθέμενη ενωσιακή αξία που αναμένεται να επιτευχθεί (εκ των υστέρων)

— Η δράση σε επίπεδο ΕΕ θα διευκολύνει τη διακρατική συνεργασία, τη συγκέντρωση πόρων και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών, με αποτέλεσμα την πιο συνεκτική και αποτελεσματική ανταπόκριση στις κοινές προκλήσεις.

— Η στήριξη της ΕΕ θα συμπληρώσει τα εθνικά μέτρα υποστηρίζοντας τομείς που υποχρηματοδοτούνται ή έχει υποβαθμιστεί η προτεραιότητά τους σε εθνικό επίπεδο.

— Η δράση της ΕΕ θα βελτιώσει την κινητικότητα των επαγγελματιών και την κυκλοφορία, ενισχύοντας τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία.

— Οι δράσεις σε επίπεδο ΕΕ θα ενισχύσουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα δικαιώματα και θα καλλιεργήσουν το αίσθημα της ιθαγένειας της ΕΕ και την αμοιβαία κατανόηση, μέσω της μεγαλύτερης ευαισθητοποίησης και εκτίμησης της πολιτιστικής πολυμορφίας, της προστασίας και της προώθησης των αξιών της Ένωσης, της στήριξης της δημοκρατικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας, καθώς και

ενός αξιόπιστου χώρου πληροφοριών, δηλαδή στόχους τους οποίους οι εθνικές παρεμβάσεις δεν μπορούν να επιτύχουν πλήρως από μόνες τους.

— Η στήριξη της ΕΕ θα προωθήσει τη διασυνοριακή πρόσβαση των Ευρωπαίων πολιτών σε περιεχόμενο των μέσων ενημέρωσης, οπτικοακουστικό και άλλο πολιτιστικό και δημιουργικό περιεχόμενο.

1.5.3. *Λιδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος*

Από τα αποτελέσματα των ενδιάμεσων αξιολογήσεων για την περίοδο 2021-2027 προκύπτει ότι τα υφιστάμενα προγράμματα έχουν επιτύχει σε μεγάλο βαθμό τους στόχους πολιτικής τους και παρείχαν ενωσιακή προστιθέμενη αξία, ενώ παράλληλα αναδείχθηκαν τομείς που επιδέχονται βελτίωση όσον αφορά τον σχεδιασμό. Για παράδειγμα, στην ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (CERV) επιβεβαιώθηκε ότι το πρόγραμμα καταλαμβάνει έναν σε μεγάλο βαθμό κενό χώρο στο τοπίο της χρηματοδότησης για τις αξίες και τα θεμελιώδη δικαιώματα. Το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» έχει συμβάλει στη στήριξη της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας μέσω της αύξησης της πρόσβασης των πολιτών σε ποικίλο ευρωπαϊκό περιεχόμενο, καθώς και μέσω της παροχής βοήθειας στους οπτικοακουστικούς φορείς και σε άλλους δημιουργικούς και πολιτιστικούς φορείς ώστε να επεκταθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να καταστούν πιο ανταγωνιστικοί. Στην αξιολόγηση όσον αφορά τις ενέργειες πολυμέσων επιβεβαιώθηκε επίσης η προστιθέμενη αξία της στήριξης της ανεξάρτητης ειδησεογραφικής κάλυψης των σχετικών με την Ευρωπαϊκή Ένωση θεμάτων.

Στις αξιολογήσεις επισημαίνονται επίσης τομείς που επιδέχονται βελτίωση όσον αφορά τον σχεδιασμό. Σε αυτούς συγκαταλέγονται η επέκταση της εμβέλειας των προγραμμάτων, η διευκόλυνση της πρόσβασης, η απλούστευση της διαχείρισης, η βελτίωση της παρακολούθησης, η ενίσχυση των συνεργειών και η αποφυγή αλληλεπικαλύψεων με άλλα προγράμματα, καθώς και η αύξηση της ευελιξίας για την αντιμετώπιση νέων προκλήσεων.

1.5.4. *Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα*

Η πρωτοβουλία εντάσσεται στην πρόταση για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2028-2034.

Η πρωτοβουλία ευθυγραμμίζεται με τις γενικές προτεραιότητες πολιτικής της Επιτροπής για την περίοδο 2024-2029, όσον αφορά τα εξής: 1) στήριξη των πολιτών, ενίσχυση των κοινωνιών μας και του κοινωνικού μας μοντέλου· 2) προστασία της δημοκρατίας μας, προάσπιση των αξιών μας· 3) βιώσιμη ευημερία και ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης· και 4) μια παγκόσμια Ευρώπη.

1) Συνέργειες με τις πολιτικές για τη στήριξη των πολιτών, την ενίσχυση των κοινωνιών μας και του κοινωνικού μας μοντέλου

Θα ενισχυθούν οι συνέργειες μεταξύ των πρωτοβουλιών για τα μέσα ενημέρωσης, τον πολιτισμό, τις αξίες και τα δικαιώματα και της μελλοντικής παρέμβασης στους τομείς της εκπαίδευσης, της αλληλεγγύης και της νεολαίας. Οι εν λόγω συνέργειες, όπως ο γραμματισμός στα μέσα ενημέρωσης, οι ψηφιακές δεξιότητες, η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και η αγωγή του πολίτη, η εκπαίδευση στον τομέα των τεχνών και του πολιτισμού και η ανάπτυξη δεξιοτήτων και η ένταξη, θα προωθηθούν

σύμφωνα με τους στόχους της ευρωπαϊκής στρατηγικής για τη νεολαία και της έκθεσης για την ιθαγένεια της ΕΕ, καθώς και άλλων επικείμενων πρωτοβουλιών πολιτικής. Η πρωτοβουλία συμπληρώνει ορισμένες πρωτοβουλίες στο πλαίσιο των πολιτικών απασχόλησης και των κοινωνικών πολιτικών. Με την προώθηση της ίσης πρόσβασης στα δικαιώματα και την ενίσχυση της πολυμορφίας θα υποστηριχθούν η κοινωνική ένταξη και οι δίκαιες αγορές εργασίας. Οι τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας και οι βιομηχανίες των μέσων ενημέρωσης θα συμβάλουν ενεργά στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση των επαγγελματιών, στο πλαίσιο της Ένωσης Δεξιοτήτων, κάτι που, αντίστοιχα, είναι πιθανό να ευνοήσει τη δημιουργία θέσεων εργασίας στους συγκεκριμένους τομείς. Στο πλαίσιο των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας θα δοθεί επίσης έμφαση στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών στους εν λόγω τομείς.

2) Συνέργειες με τις πολιτικές στον τομέα της δικαιοσύνης

Με την ευθυγράμμιση μεταξύ των πολιτικών στον τομέα της δικαιοσύνης και του κράτους δικαίου δημιουργείται ένα ισχυρό πλαίσιο με το οποίο διασφαλίζεται η λογοδοσία, προωθείται η νομική συνοχή μεταξύ των κρατών μελών, προστατεύονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και, ως εκ τούτου, ενισχύονται η εμπιστοσύνη και η συνεργασία εντός της Ένωσης. Η σχέση μεταξύ των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των πολιτικών στον τομέα της δικαιοσύνης έχει καίρια σημασία για τη διαμόρφωση δίκαιων και ισότιμων κοινωνιών. Τα θεμελιώδη δικαιώματα —από το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και την απαγόρευση των διακρίσεων έως την προστασία της ιδιωτικής ζωής— συμβάλλουν στον καθορισμό των βασικών προτύπων που πρέπει να τηρούνται από τα συστήματα απονομής δικαιοσύνης και στη μετουσίωση των αφηρημένων αρχών σε συγκεκριμένα νομικά μέτρα και πρακτικές. Για παράδειγμα, οι νόμοι για την καταπολέμηση των διακρίσεων επιβάλλουν τον σεβασμό της αρχής της ισονομίας. Ως εκ τούτου, με τη συνέργεια μεταξύ των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των πολιτικών στον τομέα της δικαιοσύνης διασφαλίζεται ότι, στο πλαίσιο των νομικών συστημάτων, όχι μόνο προλαμβάνονται οι καταχρήσεις, αλλά προωθούνται ενεργά η αξιοπρέπεια, η ισότητα και η ελευθερία. Η συνέργεια αυτή είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη της εμπιστοσύνης του κοινού στους νομικούς θεσμούς, την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και, εν τέλει, τη διασφάλιση ότι η δικαιοσύνη είναι προσβάσιμη και ουσιαστική για όλα τα άτομα. Για τον σκοπό αυτό, θα ενισχυθούν οι συνέργειες μεταξύ του παρόντος προγράμματος και του μελλοντικού προγράμματος «Δικαιοσύνη».

3) Συνέργειες με τις πολιτικές για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα

Η πρωτοβουλία θα συμπληρώσει το πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ για την ενιαία αγορά και την οικονομική ανταγωνιστικότητα. Ειδικότερα, βασίζεται στην έκθεση του 2024 για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα, η οποία υιοθετεί μια οικοσυστημική προσέγγιση για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της στρατηγικής αυτονομίας βασικών βιομηχανικών τομέων, συμπεριλαμβανομένων των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργίας. Αντικατοπτρίζει επίσης τους στόχους της Πυξίδας Ανταγωνιστικότητας, στην οποία καθορίζονται σαφή κριτήρια αναφοράς για τη βελτίωση της μακροπρόθεσμης παραγωγικότητας της ΕΕ και την προώθηση της καινοτομίας.

Η πρωτοβουλία θα ενισχύσει τις συνέργειες με το μελλοντικό Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας και το μελλοντικό πρόγραμμα για την έρευνα και την καινοτομία. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η στήριξη της διεπιστημονικής έρευνας σε διάφορα θέματα, μεταξύ των οποίων η δημοκρατία, οι αξίες, η ισότητα

και η παραπληροφόρηση, αλλά και σε ψηφιακά και βιομηχανικά θέματα που συνδέονται στενά με τους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας (π.χ. διευρυμένη πραγματικότητα, εμπυθιστικά περιβάλλοντα, νέα μέσα ενημέρωσης). Επιπλέον, η πρόταση συμβάλλει στην αντιμετώπιση του ψηφιακού μετασχηματισμού της Ευρώπης, σύμφωνα με τους στόχους της ψηφιακής δεκαετίας για το 2030.

4) Συνέργειες με τις πολιτικές για μια παγκόσμια Ευρώπη

Το μελλοντικό πρόγραμμα θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις δράσεις που χρηματοδοτούνται μέσω των εξωτερικών δράσεων της Ένωσης. Για παράδειγμα, με την προώθηση των πολιτιστικών ανταλλαγών και τη στήριξη των μέσων ενημέρωσης και του οπτικοακουστικού περιεχομένου της Ένωσης σε παγκόσμιο επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω διεθνών συνεργασιών, θα ανοίξουν νέες αγορές, θα προσελκυστούν ταλέντα από ολόκληρο τον κόσμο και θα ενισχυθούν η επιρροή και η ελκυστικότητα της ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή.

1.5.5. *Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής*

—

1.6. Διάρκεια της πρότασης/πρωτοβουλίας και των δημοσιονομικών επιπτώσεών της

☒ περιορισμένη διάρκεια

- ☒ με ισχύ από 1/1/2028 έως 31/12/2034
- ☒ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το 2028 έως το 2034 για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και από το 2028 έως το 203x για πιστώσεις πληρωμών.

“ απεριόριστη διάρκεια

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το EEEE έως το EEEE,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού

☒ Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

- ☒ από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης·
- ☒ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

“ Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

☒ Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- “ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
- ☒ σε διεθνείς οργανισμούς και στους οργανισμούς αυτών (π.χ. UNESCO, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, Συμβούλιο της Ευρώπης...)
- ☒ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
- “ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού
- ☒ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου (π.χ. οργανισμοί που αξιολογούνται βάσει πυλώνων)
- ☒ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☒ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και στους οποίους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις (στο εξής: οργανισμοί που αξιολογούνται βάσει πυλώνων)
- “ σε οργανισμούς ή πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας βάσει του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη
- “ σε οργανισμούς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος, διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους ή το δίκαιο της Ένωσης και είναι επιλέξιμοι για να τους ανατεθεί, σύμφωνα με ειδικούς τομεακούς κανόνες, η εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης ή δημοσιονομικών εγγυήσεων, στον βαθμό που οι εν

λόγω οργανισμοί ελέγχονται από οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή από οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο και είναι επιφορτισμένοι με δημόσια υπηρεσία και τους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις υπό μορφή από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνης από τους ελέγχοντες οργανισμούς ή ισοδύναμες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, οι οποίες μπορεί να περιορίζονται, για κάθε δράση, στο μέγιστο ποσό της ενωσιακής στήριξης.

Παρατηρήσεις

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί υπό άμεση διαχείριση (με την ανάθεση μερών του στον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης και Πολιτισμού), καθώς και υπό έμμεση διαχείριση μέσω διεθνών οργανισμών (π.χ. UNESCO, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, Συμβούλιο της Ευρώπης κ.λπ.) και άλλων οργανισμών που αξιολογούνται βάσει πυλώνων, κάτι που έχει αποδειχθεί επιτυχές σε προηγούμενα πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια (ΠΔΠ).

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

- (41) Οι κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων για το παρόν πρόγραμμα θα πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [για τις επιδόσεις].

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

- 2.2.1. *Αιτιολόγηση των μεθόδων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της στρατηγικής ελέγχου που προτείνονται*

Οι περισσότερες δράσεις του προγράμματος θα υλοποιηθούν υπό καθεστώς άμεσης διαχείρισης και θα ανατεθούν εν μέρει στον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (στο εξής: EACEA). Ο τρέχων τρόπος υλοποίησης έχει αποδειχθεί αποτελεσματικός στο πλαίσιο των προηγούμενων προγραμμάτων και τα ποσοστά σφάλματος είναι επί του παρόντος χαμηλότερα από 2 % για το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», με βάση τα προκαταρκτικά αποτελέσματα για το τρέχον ΠΔΠ. Η υλοποίηση της χρηματοδότησης θα πραγματοποιηθεί μέσω των τρόπων υλοποίησης που προσφέρει ο δημοσιονομικός κανονισμός, κυρίως των επιχορηγήσεων και των προμηθειών, καθώς έτσι παρέχεται η δυνατότητα καλύτερης προσαρμογής των δράσεων στις ανάγκες της πολιτικής και η δυνατότητα εξασφάλισης μεγαλύτερης ευελιξίας για την εκ νέου προσαρμογή των προτεραιοτήτων, ιδίως μέσω των επιχορηγήσεων. Οι επιχορηγήσεις θα έχουν τη μορφή πραγματικών δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών, μοναδιαίων δαπανών ή συνδυασμού αυτών. Η χρήση κλιμάκων μοναδιαίων δαπανών και άλλων απλουστευμένων μέτρων θα μειώσει το εύρος των σφαλμάτων στις δηλώσεις δαπανών. Θα εφαρμοστούν διάφορα μέτρα για την καλύτερη πρόσβαση, για παράδειγμα, για μικρότερους οργανισμούς, καθώς και την απλούστευση των κατευθυντήριων γραμμών και διαδικασιών βάσει του δημοσιονομικού κανονισμού (βλέπε παραπάνω).

Η άμεση διαχείριση από την Επιτροπή θα καταστήσει επίσης δυνατές τις απευθείας επαφές με τους δικαιούχους/αναδόχους που συμμετέχουν στην υλοποίηση δραστηριοτήτων οι οποίες εξυπηρετούν τις πολιτικές της Ένωσης.

- 2.2.2. *Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους*

Το πρόγραμμα αντιμετωπίζει τους ίδιους κινδύνους με άλλα προγράμματα της Επιτροπής που απευθύνονται σε ποικίλης φύσης δικαιούχους. Συγκεκριμένα, ορισμένοι δικαιούχοι δεν υποβάλλουν τακτικά αιτήσεις ή δεν διαθέτουν εκτενείς διοικητικές δομές. Οι κίνδυνοι σχετίζονται κυρίως με: 1) τη διασφάλιση της ποιότητας των επιλεγμένων έργων και την επακόλουθη τεχνική υλοποίησή τους· 2) τον κίνδυνο αναποτελεσματικής ή οικονομικά μη αποδοτικής χρήσης των χορηγούμενων κεφαλαίων, τόσο για τις επιχορηγήσεις όσο και για τις προμήθειες· 3) την περίπτωση απάτης.

Οι περισσότεροι από τους προαναφερθέντες κινδύνους αναμένεται να περιοριστούν χάρη στα ακόλουθα: 1) στον προσεκτικό σχεδιασμό των προσκλήσεων για υποβολή προτάσεων· 2) στην καθοδήγηση των αιτούντων και των δικαιούχων· 3) στη χρήση των απλουστευμένων επιλογών κόστους, δηλαδή των μοναδιαίων δαπανών, των

ενιαίων συντελεστών και των κατ' αποκοπή ποσών, επιλογών που έχουν εφαρμοστεί αποτελεσματικά στο τρέχον ΠΔΠ και προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό· 4) στη χρήση εταιρικών διαδικασιών και συστημάτων για τη διαχείριση προτάσεων και επιχορηγήσεων (π.χ. οδηγός για επιχορηγήσεις, ηλεκτρονικές επιχορηγήσεις κ.λπ.) για τη διασφάλιση της πλήρους ευθυγράμμισης με τις βέλτιστες πρακτικές σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής των επιχορηγήσεων και των προμηθειών.

Η στρατηγική ελέγχου αποτελείται από διάφορα στοιχεία: 1) προγραμματισμό, αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηματοδότηση των καλύτερων μόνο προτάσεων· 2) υπογραφή και παρακολούθηση των συμφωνιών επιχορήγησης, οι οποίες υπόκεινται σε εκ των προτέρων επαλήθευση τόσο σε οικονομικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο πολιτικής· 3) εκ των υστέρων ελέγχους βάσει «στρατηγικής εντοπισμού» που αποσκοπεί στον εντοπισμό όσο το δυνατό περισσότερων ανωμαλιών, με σκοπό την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Μέρη του προγράμματος θα εξακολουθήσουν να υλοποιούνται από τον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA), ο οποίος χρησιμοποιεί τις ίδιες εταιρικές διαδικασίες που εφαρμόζονται σε ολόκληρη την Επιτροπή.

Ο EACEA εφαρμόζει ετήσιο σχέδιο εκ των υστέρων λογιστικών ελέγχων που καλύπτει όλες τις δράσεις και επιβεβαιώνει ποσοστά σφάλματος κάτω του 2 % για το τρέχον ΠΔΠ.

Επί του παρόντος, ο EACEA τελεί υπό την εποπτεία της διευθύνουσας επιτροπής του με τη ΓΔ EAC και τη ΓΔ CNECT ως αρμόδιες γενικές διευθύνσεις (στο εξής: ΓΔ) όσον αφορά το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», καθώς και τη ΓΔ JUST ως αρμόδια ΓΔ για το πρόγραμμα CERV. Υπάρχει μέριμνα για την τακτική υποβολή εκθέσεων μέσω πινάκων, καθώς και για τη διενέργεια τακτικών συνεδριάσεων συντονισμού με τις αρμόδιες ΓΔ.

- 2.2.3. *Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)*

Το κόστος των ελέγχων του προγράμματος ανέρχεται σε περίπου 6 % των πληρωμών που πραγματοποιούνται από την Επιτροπή. Το κόστος αυτό αναμένεται να παραμείνει σταθερό ή να μειωθεί ελαφρά, σε περίπτωση που διευρυνθεί περαιτέρω η χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους. Στόχος του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου είναι να διατηρηθούν τα αναμενόμενα επίπεδα κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο) κάτω από το όριο σημαντικότητας του 2 %.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Οι αρμόδιες υπηρεσίες θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν τη στρατηγική τους για την καταπολέμηση της απάτης —σύμφωνα με τη στρατηγική της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης (CAFS)— προκειμένου να διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι εσωτερικοί τους έλεγχοι που σχετίζονται με την καταπολέμηση της απάτης συνάδουν πλήρως με την CAFS και ότι η προσέγγισή τους για τη διαχείριση του κινδύνου απάτης είναι προσανατολισμένη προς τον εντοπισμό των περιπτώσεων στις οποίες υπάρχει κίνδυνος απάτης και προς την παροχή κατάλληλων απαντήσεων.

Οι στρατηγικές για την καταπολέμηση της απάτης, τόσο του ΕΑΧΕΑ όσο και της Επιτροπής, καθιστούν δυνατή την αντιμετώπιση του κινδύνου απάτης, κυρίως μέσω μέτρων πρόληψης των παρατυπιών, τα οποία στη συνέχεια κλιμακώνονται σε περίπτωση ανίχνευσης απάτης. Τα ακόλουθα μέτρα θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται, τόσο στις αρμόδιες ΓΔ όσο και στον ΕΑΧΕΑ: εξ αποστάσεως παρακολούθηση, αποστολές παρακολούθησης σύμφωνα με καθορισμένη στρατηγική παρακολούθησης, σαφείς απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στις συμφωνίες επιχορήγησης με τους δικαιούχους, εναρκτήριες συνεδριάσεις με νέους δικαιούχους, δυνατότητα μείωσης των επιχορηγήσεων σε περίπτωση μη παράδοσης αποτελεσμάτων ή μη συμμόρφωσης με ορισμένους όρους χρηματοδότησης, όπως αυτούς που συνδέονται με την επικοινωνία.

Τα στοιχεία των δικαιούχων σε περιπτώσεις αποκλεισμού υποβάλλονται στη βάση δεδομένων του συστήματος έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού και οι περιπτώσεις παρακολουθούνται σε συνεργασία με την OLAF και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ	χωρών ΕΖΕΣ	υποψήφιων χωρών και δυνάμει υποψήφιων μελών	άλλων τρίτων χωρών	άλλα έσοδα με ειδικό προορισμό
2	06 01 02 Δαπάνες στήριξης για το πρόγραμμα «AgoraEU»	ΜΔΠ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ
2	06 03 01 Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» — Πολιτισμός	ΔΠ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ
2	06 03 02 MEDIA+	ΔΠ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ
2	06 03 03 CERV+	ΔΠ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως αναλύεται κατωτέρω

3.2.1.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	2	
--	---	--

			Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028- 2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Επιχειρησιακές πιστώσεις										
Γραμμή του προϋπολογισμού 06 03 01 Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» — Πολιτισμός	Αναλήψεις υποχρεώσε ων	(1α)	0,23 0	0,23 8	0,24 7	0,25 6	0,26 5	0,27 5	0,28 5	1,796
	Πληρωμές	(2α)	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
Γραμμή του προϋπολογισμού 06 03 02 MEDIA+	Αναλήψεις υποχρεώσε ων	(1β)	0,40 9	0,42 4	0,43 9	0,45 5	0,47 2	0,48 9	0,50 6	3,194
	Πληρωμές	(2β)	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
Γραμμή του προϋπολογισμού 06 03 03 CERV+	Αναλήψεις υποχρεώσε ων	(1γ)	0,46 0	0,47 7	0,49 4	0,51 2	0,53 1	0,55 0	0,56 9	3,593
	Πληρωμές	(2γ)	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
Εκ των οποίων: 06 03 03 01 Ισότητα, δικαιώματα, πολίτες και αξίες	Αναλήψεις υποχρεώσε ων		π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
	Πληρωμές		π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.

Εκ των οποίων: 06 03 03 02 Δημοκρατική συμμετοχή και κράτος δικαίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων		π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
	Πληρωμές		π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
Εκ των οποίων: 06 03 03 03 Πρόγραμμα «Δάφνη»	Αναλήψεις υποχρεώσεων		π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
	Πληρωμές		π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων ³⁹⁴⁰											
Γραμμή του προϋπολογισμού 06 01 02 Δαπάνες στήριξης για το πρόγραμμα «AgoraEU»		(3)	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+1β +3	1,09 9	1,13 9	1,18 0	1,22 3	1,26 8	1,31 3	1,36 0	8,582	
	Πληρωμές	=2α+2β +3	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	4	«Διοικητικές δαπάνες» ⁴¹
--	---	-------------------------------------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

ΓΔ: <EAC/CNECT/JUST>		Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028-2034
• Ανθρώπινοι πόροι		37,070	37,070	37,070	37,070	37,070	37,070	37,070	259,490
• Άλλες διοικητικές δαπάνες		1,523	1,538	1,553	1,569	1585	1,602	1,619	10,988
ΣΥΝΟΛΟ <.....>	Πιστώσεις	38,593	38,608	38,623	38,639	38,655	38,672	38,689	270,478

³⁹

⁴⁰

⁴¹

Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.
Οι αναγκαίες πιστώσεις θα πρέπει να καθοριστούν με βάση τα στοιχεία του ετήσιου μέσου κόστους που είναι διαθέσιμα στην κατάλληλη ιστοσελίδα του BUDGpedia.

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 4 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0	0	0	0	0	0	0	0
---	--	---	---	---	---	---	---	---	---

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028- 2034
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 4	Αναλήψεις υποχρεώσεων	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Πληρωμές	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.

3.2.2. *Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από επιχειρησιακές πιστώσεις (δεν συμπληρώνεται για αποκεντρωμένους οργανισμούς)*

(42) Οι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων για τους σκοπούς της παρακολούθησης της προόδου και των επιτευγμάτων του παρόντος προγράμματος θα αντιστοιχούν στους κοινούς δείκτες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [για τις επιδόσεις].

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα			Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται ώστε να αποτυπώνεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)	ΣΥΝΟΛΟ
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ							

↓	Είδος ⁴²	Μέσο κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Συνολι κός αριθ.	Συνολικό κόστος
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1 ⁴³ ...																		
— Αποτέλεσμα																		
– Αποτέλεσμα																		
– Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 ...																		
– Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2																		
ΣΥΝΟΛΑ																		

⁴² Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.).

⁴³ Όπως περιγράφεται στο σημείο 1.3.2. «Ειδικό στόχο»

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως αναλύεται κατωτέρω

3.2.3.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ 2028- 2034
TOMEAS 4								
Ανθρώπινοι πόροι	37,070	37,070	37,070	37,070	37,070	37,070	37,070	259,4900.000
Άλλες διοικητικές δαπάνες	1,523	1,538	1,553	1,569	1,585	1,602	1,619	10,988
Μερικό σύνολο του TOMEA 4	38,593	38,608	38,623	38,639	38,655	38,672	38,689	270,4780.000
Εκτός του TOMEA 4								
Ανθρώπινοι πόροι	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.
Μερικό σύνολο εκτός του TOMEA 4								
ΣΥΝΟΛΟ								

3.2.4. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως αναλύεται κατωτέρω

3.2.4.1. Χρηματοδοτούμενες από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ)

ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ		Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)								
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)		182	182	182	182	182	182	182
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)		0	0	0	0	0	0	0
(Έμμεση έρευνα)		0	0	0	0	0	0	0
(Άμεση έρευνα)		0	0	0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)		0	0	0	0	0	0	0
• Εξωτερικό προσωπικό (σε ΙΠΑ)								
20 02 01 (AC, END από το συνολικό κονδύλιο)		28	28	28	28	28	28	28
20 02 03 (AC, AL, END και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)		0	0	0	0	0	0	0
Γραμμή διοικητικής στήριξης [XX.01.YY.YY]	— στην έδρα	0	0	0	0	0	0	0
	— στις αντιπροσωπείες της ΕΕ	0	0	0	0	0	0	0
(AC, END — έμμεση έρευνα)		0	0	0	0	0	0	0
(AC, END — άμεση έρευνα)		0	0	0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — τομέας 4		0	0	0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — εκτός του τομέα 4		10	10	10	10	10	10	10
ΣΥΝΟΛΟ		0	0	0	0	0	0	0
[XX.01.YY.YY]	— στις αντιπροσωπείες της ΕΕ	0	0	0	0	0	0	0
(AC, END — έμμεση έρευνα)		0	0	0	0	0	0	0

(AC, END — άμεση έρευνα)	0	0	0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — τομέας 4	0	0	0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — εκτός του τομέα 4	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	220	220	220	220	220	220	220

Προσωπικό που απαιτείται για την εφαρμογή της πρότασης (σε ΠΠΑ):

	Θα καλυφθεί από το εν ενεργεία προσωπικό που είναι διαθέσιμο στις υπηρεσίες της Επιτροπής	Έκτακτο πρόσθετο προσωπικό*		
		Θα χρηματοδοτηθεί από τον τομέα 4 ή από τη γραμμή για την έρευνα	Θα χρηματοδοτηθεί από τη γραμμή ΒΑ	Θα χρηματοδοτηθεί από τέλη
Θέσεις απασχόλησης στον πίνακα προσωπικού	139	43	Άνευ αντικειμένου	
Εξωτερικό προσωπικό (AC, END, INT)	25	3	10	

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων	
Εξωτερικού προσωπικού	

3.2.5. Επισκόπηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επενδύσεις ψηφιακής τεχνολογίας

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων ψηφιακού τομέα και πιστώσεων ΤΠ	Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2028-2034
ΤΟΜΕΑΣ 4								
Δαπάνες ΤΠ (εσωτερικές)	1,804	1,804	1,804	1,804	1,804	1,804	1,804	12,628
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 4	1,804	1,804	1,804	1,804	1,804	1,804	1,804	12,628
Εκτός του ΤΟΜΕΑ 4								
Δαπάνες ΤΠ για πολιτικές που υποστηρίζουν επιχειρησιακά προγράμματα	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	59,500
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 4	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	59,500
ΣΥΝΟΛΟ	10,304	10,304	10,304	10,304	10,304	10,304	10,304	72,128

3.2.6. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρωτοβουλία συνάδει με την πρόταση για το ΠΔΠ 2028-2034.

3.2.7. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☒ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- ☐ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
 - ☐ στους ιδίους πόρους
 - ☐ στα λοιπά έσοδα
 - ☐ να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ⁴⁴						
		Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034
Άρθρο								

⁴⁴ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.

Ως προς τα έσοδα με ειδικό προορισμό, να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

--

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

4. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

4.1. Απαιτήσεις ψηφιακής σημασίας

Αναφορά στην απαίτηση	Περιγραφή της απαίτησης	Φορείς που επηρεάζονται ή τους οποίους αφορά η απαίτηση	Γενικές διαδικασίες	Κατηγορίες
Κεφάλαιο VI — άρθρο 11	[...] παροχή τεχνικής και διοικητικής βοήθειας με σκοπό την υλοποίηση του προγράμματος	Ευρωπαϊκή Επιτροπή· Δικαιούχοι	Υλοποίηση του προγράμματος μέσω άμεσης διαχείρισης των επιχορηγήσεων	Ψηφιακές λύσεις
Κεφάλαιο V — άρθρο 10	[...] μεταξύ άλλων μέσω των γραφείων του προγράμματος, ώστε με αυτόν τον τρόπο να ενισχυθούν η εμπέλεια, η προβολή και η διάδοση των αποτελεσμάτων του προγράμματος.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Εθνικές Αρχές· Δικαιούχοι	Διάδοση	Ψηφιακές λύσεις
Κεφάλαιο II — άρθρο 4 στοιχείο ε)	[...] βελτίωση της βάσης τεκμηρίωσης μέσω ενισχυμένων δράσεων συλλογής και ανάλυσης δεδομένων [...]	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκτελεστικοί οργανισμοί, δικαιούχοι	Τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής, υλοποίηση και παρακολούθηση του προγράμματος· αξιολόγηση	Ψηφιακές λύσεις, δεδομένα
Κεφάλαιο III — άρθρο 5 στοιχείο στ)	προώθηση [...] της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων [...]	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκτελεστικοί οργανισμοί,	Τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής,	Ψηφιακές λύσεις, δεδομένα

		δικαιούχοι	υλοποίηση και παρακολούθηση του προγράμματος· αξιολόγηση	
Κεφάλαιο III, άρθρο 6 στοιχείο στ)	επικεντρώνεται [...] στη συλλογή και ανάλυση δεδομένων, καθώς και στην ανάπτυξη κοινών προτύπων [...]	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκτελεστικοί οργανισμοί, δικαιούχοι	Τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής, υλοποίηση και παρακολούθηση του προγράμματος· αξιολόγηση	Ψηφιακές λύσεις, δεδομένα

4.2. Δεδομένα

Υψηλού επιπέδου περιγραφή των δεδομένων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής και τυχόν σχετικά πρότυπα/προδιαγραφές

Είδος δεδομένων	Αναφορά/-ές στην απαίτηση	Πρότυπο και/ή προδιαγραφή (κατά περίπτωση)
Χώρες, οργανισμοί, προϋπολογισμός, συμμετέχοντες και προτεραιότητες ανά σχέδιο	Κεφάλαιο VI, άρθρο 11 Κεφάλαιο V, άρθρο 10 Κεφάλαιο II, άρθρο 4 στοιχείο ε) Κεφάλαιο III, άρθρο 5 στοιχείο στ) και άρθρο 6 στοιχείο στ) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) (202X-XXXX κανονισμός για τις επιδόσεις)	Ηλεκτρονικές επιχορηγήσεις και βάσεις δεδομένων κάθε φορέα υλοποίησης στο πλαίσιο του προγράμματος

Ευθυγράμμιση με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα

Να εξηγηθεί ο τρόπος με τον οποίο η απαίτηση ή οι απαιτήσεις ευθυγραμμίζεται/-ονται με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα

Οι διατάξεις της πρότασης στηρίζουν τη διαλειτουργικότητα, τη δυνατότητα περαιτέρω χρήσης και την ασφαλή κοινοχρησία δεδομένων, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα. Όταν υποβάλλονται σε επεξεργασία δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (π.χ. όσον αφορά τους συμμετέχοντες), η επεξεργασία τους ευθυγραμμίζεται με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ). Η αρχιτεκτονική συνάδει επίσης με την οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα, καθώς τα σχετικά συγκεντρωτικά δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να διατίθενται για περαιτέρω χρήση από ερευνητές ή δημόσιους φορείς.

Ευθυγράμμιση με την αρχή «μόνον άπαξ»

Να εξηγηθεί ο τρόπος με τον οποίο ελήφθη υπόψη η αρχή «μόνον άπαξ» και ο τρόπος με τον οποίο διερευνήθηκε η δυνατότητα περαιτέρω χρήσης υφιστάμενων δεδομένων

Οι πίνακες που έχουν δημιουργηθεί αποτελούν τη βάση για την ιχνηλασιμότητα και την περαιτέρω χρήση των δεδομένων τα οποία διατίθενται στο πλαίσιο της υλοποίησης του προγράμματος. Τα δεδομένα προέρχονται από έντυπα αιτήσεων και τελικές εκθέσεις, καθώς και, ενδεχομένως, από τα γραφεία του προγράμματος.

Να εξηγηθεί ο τρόπος με τον οποίο τα νεοδημιουργηθέντα δεδομένα είναι ευρέσιμα, προσβάσιμα, διαλειτουργικά και επαναχρησιμοποιήσιμα, και πληρούν πρότυπα υψηλής ποιότητας

(43) Για συγκεκριμένα σκέλη του προγράμματος, θα διασφαλιστούν η ιχνηλασιμότητα και η δυνατότητα περαιτέρω χρήσης των δεδομένων που διατίθενται στο πλαίσιο της υλοποίησης του προγράμματος. Τα δεδομένα θα καταγράφονται μέσω των εγγράφων που συγκεντρώνονται κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του έργου και θα καθίστανται προσβάσιμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [για τις επιδόσεις] όσον αφορά τη διαφάνεια των πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις και τα επιτεύγματα των προγραμμάτων μέσω της ενιαίας δικτυακής πύλης.

Ροές δεδομένων

Είδος	Αναφορές στις	Φορέας που παρέχει τα	Φορέας που λαμβάνει τα	Έναυσμα για την	Συχνότητα (κατά
-------	---------------	-----------------------	------------------------	-----------------	-----------------

δεδομένων	απαιτήσεις	δεδομένα	δεδομένα	ανταλλαγή δεδομένων	περίπτωση)
Χώρες, οργανισμοί, προϋπολογισμός, συμμετέχοντες και προτεραιότητες ανά σχέδιο	Κεφάλαιο VI — άρθρο 11 Κεφάλαιο V — άρθρο 10 Κεφάλαιο II — άρθρο 4 στοιχείο ε) Κεφάλαιο III — άρθρο 5 στοιχείο στ) και άρθρο 6 στοιχείο στ) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) [202X-XXXX κανονισμός για τις επιδόσεις]	Δικαιούχοι, γραφεία του προγράμματος	Ευρύ κοινό Επιτροπή Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) [202X-XXXX κανονισμός για τις επιδόσεις]: Άρθρο XXX (παρακολούθηση) και άρθρο XXX (έκθεση υλοποίησης και εκ των υστέρων αξιολογήσεις). Τακτική υποβολή εκθέσεων για το πρόγραμμα	Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) [κανονισμός για τις επιδόσεις 202X-XXXX] άρθρο XXX (παρακολούθηση) και άρθρο XXX (έκθεση υλοποίησης και εκ των υστέρων αξιολογήσεις).

4.3. Ψηφιακές λύσεις

Ψηφιακή λύση	Αναφορές στις απαιτήσεις	Κύριες απαιτούμενες λειτουργίες	Αρμόδιος φορέας	Πώς εξυπηρετείται η προσβασιμότητα;	Πώς εξετάζεται η δυνατότητα περαιτέρω χρήσης;	Χρήση τεχνολογιών TN (κατά περίπτωση)
Ψηφιακή λύση # 1 — Πλατφόρμα άμεσης	Κεφάλαιο VI — άρθρο 11	Άμεση διαχείριση των επιχορηγήσεων	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Σύμφωνα με τους τυποποιημένους κανόνες της	//	Στο πλαίσιο της πλατφόρμας αξιοποιείται η χρήση τεχνητής νοημοσύνης,

διαχείρισης των επιχορηγήσεων				Επιτροπής		κατά περίπτωση, και τηρείται η αρχή της προφύλαξης.
Ψηφιακή λύση # 2 — Πλατφόρμα/-ες διάδοσης	Κεφάλαιο V — άρθρο 10	Διάδοση των αποτελεσμάτων του προγράμματος	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Σύμφωνα με το πρότυπο της Επιτροπής	//	Η πλατφόρμα αξιοποιεί τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης, κατά περίπτωση, και τηρεί την αρχή της προφύλαξης.

Ψηφιακή λύση # 1 — Πλατφόρμα άμεσης διαχείρισης των επιχορηγήσεων

Ψηφιακή και/ή τομεακή πολιτική (κατά περίπτωση)	Επεξήγηση του τρόπου ευθυγράμμισης
<i>Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη</i>	Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μεριμνά για τη συμμόρφωση με τον κανονισμό για την ΤΝ σε περιπτώσεις αξιοποίησης της ΤΝ.
<i>Πλαίσιο κυβερνοασφάλειας της ΕΕ</i>	Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεριμνά για την ασφάλεια, την αξιοπιστία, τη γνησιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων που συλλέγονται και αποθηκεύονται για τον σκοπό του παρόντος κανονισμού.
<i>eIDAS</i>	Άνευ αντικειμένου
<i>Ενιαία ψηφιακή θύρα και IMI</i>	Άνευ αντικειμένου
<i>Άλλες</i>	//

Ψηφιακή λύση # 2 — Πλατφόρμα/-ες διάδοσης

Ψηφιακή και/ή τομεακή πολιτική (κατά περίπτωση)	Επεξήγηση του τρόπου ευθυγράμμισης
<i>Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη</i>	Κατά την αξιοποίηση της TN, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τον κανονισμό για την TN.
<i>Πλαίσιο κυβερνοασφάλειας της ΕΕ</i>	Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεριμνά για την ασφάλεια, την αξιοπιστία, τη γνησιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων που συλλέγονται και αποθηκεύονται για τον σκοπό του παρόντος κανονισμού.
<i>eIDAS</i>	Άνευ αντικειμένου
<i>Ενιαία ψηφιακή θύρα και IMI</i>	Άνευ αντικειμένου
<i>Άλλες</i>	//

4.4. Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας

Άνευ αντικειμένου

4.5. Μέτρα στήριξης της ψηφιακής εφαρμογής

Περιγραφή του μέτρου	Αναφορές στις απαιτήσεις	Ρόλος της Επιτροπής (κατά περίπτωση)	Εμπλεκόμενοι φορείς (κατά περίπτωση)	Αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα (κατά περίπτωση)